

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu Yoldaşın MK 2. Plenumunda Okuduğu Politik Büro Çalışma Raporu Haziran 1984

TKP YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

1. TKP Merkez Komitesinin Duyurusu (11. 6. 1984)	5
2. TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın Plenumu açış konuşması	11
3. TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın okuduğu Politik Büro Çalışma Raporu	27
— Barış Güçlerinin Birliği Zorunludur	30
— Faşist Rejim Kendiliğinden Yıkılmaz	43
- Örgütlü Bir Muhalefet Oluşabilir	61
— Sol Güçlerin Eylem Birliği ve Sorunlar	64
— Ulusal, Demokratik Diyalog önerimiz	80
- Halk Bize Yanıt Verecektir	83
— Partinin Durumu	91
4. TKP Merkez Komitesi 2. Plenum Kararları	105

Türkiye TKP MK'nin Duyurusu Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 2. Plenumu toplandı. Plenum, MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın okuduğu Politik Büro'nun Çalışma Raporunu görüştü. "Barış ve Demokrasi Güçlerinin Eylem Birliği ve TKP'nin Bu Konudaki Görevleri" konusuna gündeminde özel bir yer verdi. 1.

Plenum kararlarının uygulanmasını gözden geçirdi, varolan eksiklikleri ve yeni görevleri saptadı.

TKP MK 2. Plenumu, Batı Avrupa'ya yeni Amerikan nükleer roketlerinin yerleştirilmesinden sonra uluslararası alanda yer alan gelişmeleri ve ülkemizde 25 Mart yerel seçimleri sonrasında oluşan

durumu görüştü. Gerek dünyada, gerekse ülkemizde tehlikelerin ve olanakların artmasıyla belirlenen kritik bir dönemden geçilmekte olduğunu saptadı.

Sosyalizm ve barış güçlerini geriletme planlarının başarısızlığı, kapitalizmin derinleşen bunalımı, ABD emperyalizminin saldırganlığını daha da artırmasına temel oluyor. Bu koşullarda, barış güçlerinin bölge ve dünya ban sınırın korunmasına katkıda bulunmak için çabalarını daha da artırmaları her zamankinden daha büyük önem taşıyor. Hiçbir güç bu çabayı göstermeden kendi amaçlarına ulaşamaz.

5

Tamamen antidemokratik ve eşitsiz koşullarda yapılan 25 Mart yerel seçimleriyle hükümet partisi \ ANAP kendine belli bir oy desteği sağladı, belediyelerin önemli bir bölümünü ele geçirdi. Ne ki, Evren-Özal ikilisi bu seçimlerde önlerine koydukları, konumlarını pekiştirme, politik istikrar sağlama, demokrasi güçlerini geriletme amaçlarına ulaşamadılar.

Yerel seçimlerde, diktatörlüğe karşı barış ve demokrasi yanlısı çok geniş bir muhalefetin örgütlenmesinin olanaklı olduğu, halk yığınlarının böylesi örgütlü bir muhalefeti desteklemeye hazır olduğu görüldü. Şimdi 1256 aydının çıkışıyla diktatörlük karşıtı muhalefet güçlü bir unsura kavuşmuştur.

Ne ki, Evren-Özal ikilisi, her alandaki halk ve vatan düşmanı politikalarından vazgeçmiş değillerdir. Tersine onlar şimdi

karşılaştıkları, karşılaşacakları her zorluğu daha büyük bir zorbalıkla aşmayı deneyeceklerini gösteriyorlar.

Evren-Özal çetesinin halkın ekmeğine, barış ve demokrasi taleplerine yönelik kaba saldırıları derin bir nefretle karşılaşıyor. Diktatörlüğün zorbalığına karşın, şimdi halkın sıralarında, kendi çıkarları için eyleme atılma fikri güç kazanıyor. 3 Haziran günü İstanbul'da düzenlenen Türk-İş toplantısında binlerce işçinin "Grev bizim hakkımız, söke söke alırız", "En büyük işçilerdir-Yaşasın işçilerin birliği" belgelerini haykırması, önümüzdeki dönemde sınıf savaşımının yükseleceğinin somut bir göstergesi olmuştur.

TKP MK 2. Plenumu her alanda artan tehlikeleri ve bunları önlemenin olanaklarını dikkate alarak, savaş ve diktatörlük karşıtı en geniş güçlerin birliğinin sağlanması amacıyla, sol güçlerin eylem birliğinin daha da pekişmesi, genişlemesi ve derinleşmesi için ve aynı zamanda tüm diktatörlük karşıtı güçlerle ulusal demokratik bir diyalog kurmak için her çabayı göstermeye karar aldı.

Türkiye Komünist Partisi herkesle,
faşist rejime son vermenin ve halkımızın iradesini özgürce dile getirebileceği, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün eksiksiz gerçekleşeceği, Kürt ulusu üzerindeki şoven baskılara son verileceği demokratik bir ortama geçmenin yollarını, ayrıca

- Genel politik af için, politik göçmenlerin haklarının geri verilmesi için, idam cezalarının önlenmesi için,

- Türkiye'deki Amerikan üslerinin genişletilmesini, buralara Amerikan nükleer roket ve başlıklarının yerleştirilmesini önlemek, Türkiye'yi ve

Balkanları nükleer ve kimyasal silahlardan arındırmak, ülkemizdeki ABD üslerini kaldırmak için,

- Sendikal hakların yeniden elde edilmesi, özgür toplu sözleşme ve grev hakkı ve DİSK'in açıl-

7

gönderme yarışması umulanın üzerinde bir başarıyla ve hızlanarak sürüyor.

TKP MK 2. Plenumu şimdi tüm parti örgütlerini çalışmalarını daha sistemli ve planlı kılmak için çaba göstermeye, tüm enerjilerini 1. Plenumda saptanan 4 ana savaşım konusu çevresinde yığınlar içinde günlük çalışmaya yöneltmeye çağırdı. Siyasi polise karşı güvenlik önlemlerinin bir milim olsun gevşetilmemesinin zorunluluğunu vurguladı.

TKP Merkez Komitesi 11 Haziran 1984

10

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ GENEL
SEKRETERİ

HAYDAR KUTLU YOLDAŞIN MK 2. PLENUMUNU AÇIŞ
KONUŞMASI

Değerli yoldaşlar,

TKP MK 2. Plenumunu açıyorum. Geçen plenumumuzdan bu yana gerek ülkemiz ve gerekse dünyamızdaki gelişmeler tehlikelerin azalmadığını gösteriyor. ABD emperyalizminin çılgınlık politikası sonucu insanlık nükleer bir savaşta yok olma tehlikesiyle karşı karşıya, ülkemizde ise halkımız aynı zamanda ulusal çapta felaketlerle yüz yüzedir. Bu bir abartma değil, gerçeğin çıplak, ama acı bir İfadesidir.

« Ortadoğu'daki son gelişmelere bir göz atmak bile ülkemiz açısından sözünü ettiğimiz tehlikelere denli büyük olduğunu anlamaya yeter. Bölgedeki gelişmeler üzerinde raporumuzda ayrıntıları ile duruyoruz. Son günlerde Basra Körfezi bölgesinde ABD yeni bir gerginlik yaratmaya çalışıyor. Amerikan 7. Filosu buraya geniş güç yığı ve alarma geçti. Reagan bölgeye "Çevik Kuvvetler"! aktarmaya hazırlanıyor. Amerika, İran-Irak savaşından yararlanarak bölgede askersel varlığını artırmaya çalışıyor. Bu yeni gelişme, öteden beri dikkat çektiğimiz, Türkiye'nin diktatörlük eliyle ABD yö-

11

netiminin saldırgan politikasının bulanık sularında serüvenlere sürüklenme tehlikesine, bugünlerde daha fazla dikkat vermeyi gerektiriyor.

Tehlikenin boyutunu anlamak için Lübnan, Salvador, Nikaragua örneklerinde açıkça kanıtlandığı gibi, Reagan yönetiminin askersel üstünlük sağlama politikasını nerelere kadar vardiabileceğini görmek

gerekiyor. Bugün ABD'nin dünyanın jandarması olma hevesine onun geleneksel bağlaşıkları bile tam destek vermiyor. En son Nikaragua limanlarını mayınlama operasyonuna karşı yükselen tepki bunu kanıtladı. Ama ABD böylesi bir politikayı uygulayabilmek için şimdi çok daha sadık bağlaşıklara gereksinim duyuyor. Ve dünyada pek az ülke böylesine akıl dışı bir politikaya tam destek veriyor.

Ne yazık ki, Türkiye bu az sayıda ülke arasındadır. Raporumuzda örneklerini bulacağınız gibi ABD yöneticileri diktatörlüğün elindeki Türkiye'yi böyle bir bağlaşıklık olarak gördüklerini açıkça söylemekten çekinmiyorlar. Böyle bir bağlaşıklık ne anlama geliyor? Bu açıkça ABD'ye uyduluk, uşaklık politikasıdır.

Bu söylediklerimiz Türkiye'ye ABD'nin verdiği özel stratejik rolü de anlamaya yeter. Türkiye, ABD emperyalizminin bir silah deposu, üslerle ve ikili anlaşmalarla sağladığı ayrıcalıklarla, onun sos

12

yalizme karşı ileri bir karakolu ve bölgede emperyalizmin bir Truva atıdır. Ve nihayet, bölgede emperyalizmin çıkarına gerici bloklar oluşturma görevini üstlenmiştir. Emperyalizmin hesabına askersel-politik bir güç olma hevesindedir.

Türkiye bugün Cumhuriyet'in ilk yıllarının Türkiyesi değildir. Emperyalist saldırganları kovmuş olanların, ulusal bağımsızlık bağlarını yükseltme onurunu taşıyanların Türkiyesi değildir. Hatta 12 Eylül 1980 öncesinin Türkiyesi bile değildir Türkiye bugün.

Eğer bugün ulusal hıyanet politikasının beş yıl daha böylesine pervasızca uygulanmasına izin verirsek, beş yıl sonrasının Türkiye'si bugünün Türkiye'sini bile aratacaktır.

Tarihte ilk kurtuluş savaşı veren ülkelerden biri olan Türkiye'nin bugün bölgede barış, ulusal kurtuluş ve ilerleme güçlerine karşı bir konuma getirilmesi yalnızca komünistlerin, ilericilerin değil, kendine bu yurdun evladıyım diyen herkesin içini sızlatmalıdır.

Evren-Özal ikilisinin ulusal bağımsızlığımızı, egemenlik haklarımızı İMF'den alacakları üç kuruş için, bir avuç tekelci kapitalistin çıkarları için satışa çıkarmalarına şaşmamak gerekir. Cumhuriyet döneminin son dikili taşlan olan ekonominin ulusal temelleri tek tek yok ediliyor. ülke İTT gibi ka-

13

ra ünlü çok uluslu tekellerin yağmasına açılıyor.

öte yandan işsizlik korkunç boyutlar almış» hayat pahalılığı ülkede yaşamı cehenneme çevirmişken, şimdi, F-16'lar ve başka silahlar için yüz milyarlar harcanıyor. Türkiye'de fabrika yerine silah yapım projeleri geliştiriliyor. Bunlar dikkat vermemiz gereken yeni gelişmelerdir. Askersel sanayi kompleksi kurmanın ilk adımları mıdır bunlar? Bu soruna kafa yormalıyız.

Ekonomik alandaki bu çöküşü kimileri düzenin Özal tarafından değiştirilmesi olarak niteliyorlar. Bu inanılmaz bir mantıktır. Bu tür

yanılırları yıkacak en kestirme Şey, bu çevrelere ülkeyi bekleyen somut tehlikeleri gösterebilmektir.

Bizim başka bir noktaya daha dikkat vermemiz gerekiyor: ulusal çapta felaketler dediğimiz Şey buraya kadar söylediklerimizden ibaret değildir. Ekonominin okŐune paralel, ama ondan çok daha hızlı olarak toplum yaşamında, kültürel ve ahlaksal alanlarda hızlı bir okŐ vardır. Burjuva basım bile bu çürümeyi yansıtıyor, ülkede suç iŐlemenin, fu-huŐun olağan üstü artıŐının rakamları veriliyor. Büyük Őehirlerin sokaklarını iŐsizler, gizli iŐsizler, düŐkünler, kimsesiz çocuklar dolduruyor.

Bu durum kapitalizmin yarattığı doğal okntnn çok ötesindedir. Aynı zamanda emperyalizmin kozmopolit ideolojisinin artan etkilerinin, lkeni

14

emperyalizmin, yabancı tekellerin yağmasına açılması için sürdürülen psikolojik, moral kampanyanın bir ürünüdür. Halkı politika dışına itme taktiğinin bir parçasıdır, nsancıl değerleri hiçe sayan, halk ve vatan düşmanı hıyanet politikasının bir sonucudur.

Biz komünistler bu duruma sessiz kalamayız. Biz halkımızın ulusal bağımsızlık ve egemenlik haklarını savunmak görevini yüklendiğimiz gibi, onun demokratik ulusal kültürünü ve ahlaksal değerlerinin korunmasını ve geliŐtirilmesini de yüklenmek zorundayız. Bu görev yalnızca komünistlerin en hümanist kiŐiler olmasından

kaynaklanmıyor, özellikle orta katmanların ve emekçi sınıfların alt sıralarında beliren çözülme ve sınıf dışına itilmenin bir ürünü olan bu olgu, demokrasi savaşımı, sınıf savaşımı açısından da olumsuz bir durumdur. Çözülen bu tabakalar, kendilerine aşılanmak istenen bu çürümeyle paramiliter, faşist sivil örgütlenmeler yaratmaya çalışan diktatörlüğün demagojilerin kurbanı olabilirler, bu durumun ne kadar ciddi olduğunu anlamak için, Özal'ın seçimlerdeki propaganda yöntemini ve aldığı sonuçları hatırlamak yeterli olur.

Tüm bunlardan çıkan sonuç nedir? Ülkemizde emperyalizmin en saldırgan çevrelerinin artan karışmaları ve faşist diktatörlük koşullarında, de-

15

mokrazi savaşımı, kaçınılmazlıkla ulusal çapta derinleşiyor. Çok geniş güçlerin işçi ve emekçi sınıfların, orta katmanların ve çıkarları emperyalizmle, diktatörlükle çatışan burjuva kesimlerin savaşımı niteliğini alıyor. En ufak bir demokratik istem, kaçınılmazlıkla emperyalizm ve diktatörlüğün duvarına çarpıyor. Bu gerçekler görülmeden doğru bir bağlaşıklık politikası uygulanamaz.

Eylem birliği ve bağlaşıklık sorunları üzerine düşünürken şu gerçek büyük harflerle önümüzde durmalıdır. Koşullar öyledir ki, yalnız işçi sınıfının değil, yalnız emekçi halkın değil, Türk ve Kürt nüfusun çoğunluğunu kazanmak zorunludur ve olanaklıdır, öte yandan bölgedeki karmaşık durumda, Kürt ulusal hareketine ilişkin

politikamızın da önemi artıyor. TKP doğru bir bağlaşıklık politikası ile işçi sınıfının bu geniş çoğunluğu barış ve ulusal demokrasi savaşımına kazanmasına yardım etmelidir.

Değerli yoldaşlar,

Bu ulusal ve sosyal çürüme önlenabilir. Halkın acılı yazgısı değiştirilebilir. Bunu görmek diktatörlük karşıtı güçlerin birliği için önemlidir. Ancak gerçekleşebilir olduğu görülen bir hedef güçlü bir çekim merkezi oluşturabilir.

Görmek gerekir ki, tüm saldırganlıklarına karşı bugün ne Reagan yönetimi ve NATO başlan, ne

16

ülkemizde faşist diktatörlük amaçlarına henüz varabilmişlerdir.

Reagan yönetimi Batı Avrupa'ya yeni atom roketlerini yerleştirmiştir.

Ama barış güçlerim bölmeyi, sosyalist sistem karşısında askersel üstünlük elde etmeyi başaramamıştır, insanlık, barışı kimin tehdit ettiğini, onu kimin kararlılıkla savunduğunu bugün çok açık biçimde görüyor. Sovyetler Birliği'nin, Demokratik Alman Cumhuriyeti ve Çekoslovakya ile birlikte askersel dengenin korunması için aldığı önlemlerin zorunluluğunu, bugün halklar çok iyi anlayacaklardır.

TKP, Sovyetler Birliği'nin nükleer bir felaketi önlemek için gücünün yettiği her şeyi yaptığını biliyor. Biz sosyalist ülkelerin barış önerilerinin ve aldıkları önlemlerin tüm dünya halkları gibi halkımızın çıkarlarına da uygun olduğunu görüyoruz ve destekliyoruz.

ABD emperyalizmi gerginliği artırma askersel üstünlük elde etme politikasına hız verdikçe yalıtlanmakta, yalnızlaşmaktadır.

Ülkemizde ise 6 Kasım ve onu izleyen 25 Mart yerel seçimleri emperyalizmin, Evren-Özal diktatörlüğünün beklediği politik istikran getirmemiştir. Tersine seçimler sonucu ortaya çıkan tablo, yüzde 43 oy alan muhalefetin parlamento dışında olması, rejim için yeni ve güçlü bir istikrarsızlık unsuru yaratmıştır. Ayrıca güçlenmek için çevirdikleri demokrasiye dönüş manevrasının içyüzünü

17

açığa çıkartmıştır. Faşist diktatörlüğün dayanağı şimdi daha güçlü değildir.

Şunu da görmeliyiz: Bir başka açıdan da bugünün Türkiye'si 1920'lerin, 50'lerin, 60'lann Türkiye'si değildir. Deneyimli, savaşkan bir işçi sınıfımız vardır. Onun politik savaşım içindeki rolü, ağırlığı, nicel gücünün çok ötesindedir, işçi sınıfımızın geçmiş deneyimi, bugün somut olarak ele alınıp işlenmelidir. Kavel, Sungurlar, Demir Döküm, Profilo ve diğer direniş destanları tekrar işlenmelidir. önümüzde 15-16 Haziran'ın, büyük işçi direnişin, işçi sınıfımızın bu gün atılımının yıldönümü vardır. Tüm parti örgütlerimiz bu yıldönümünü ondan dersler çıkararak en etkin biçimde değerlendirmelidir.

Halkımızın anti emperyalist savaş deneylerini de hatırlamanın tam zamanıdır, özellikle 1960 sonrası ilerici yurtsever gençliğin,

aydınların ABD emperyalizmine, NATO'ya, 6. Filo'ya karşı tüm ülkeyi saran anti emperyalist savaşım deneyi önemlidir.

Tüm bu birikimler yok olmadı. Tersine yeni koşullarda daha da yoğunlaşıyor, işçi sınıfı ile proleter olmayan halk kesimlerinin birleşik eylemi karakterinde daha gür biçimde ortaya çıkmaya hazırlanıyor. Ama biz kimseye kolay bir zafer vaat etmiyor.

ABD emperyalizmi böylesine, kendi deyimi ile, yaşamsal çıkarlarla bağlı olduğu Türkiye'nin elinden kolayca kaymasına elbette izin vermeyecektir, işbirlikçi oligarşi, diktatörlük kimseye "Ben yapamadım, buyurun siz yapın" demeyecektir, Özal hükümetinin seçimlerden hiçbir şey elde etmediğini düşünmek yanlış olur. Her şey bir yana elindeki belediyeler önemli bir silahtır. Buna dayanarak da kendine yeni destek güçler bulmaya çalışıyor. Türkiye'nin koşullu bile olsa, Avrupa konseyine kabulü, diktatörlük açısından, yarım da olsa bir başarıdır, öte yandan ekonomik bunalımın sonuçlan her zaman doğrudan yığınların başkaldırmasına hizmet etmez. Hatta tersine, yaşamın ağır sorunları, yılgınlığı artırabilir.

Biz komünistler, yığınların kendiliğinden eylemlerine elbette büyük değer veririz. Ama özellikle günümüzde böylesine patlamalara bel bağlamak, pasifliğin, politik körlüğün ta kendisi olur.

Bu nedenle biz uzun ve sert bir savaşımı göze almak gerektiğini söylüyoruz. Biz ulusal çapta direniş hedefini öne koyarken, bunun, bugünden yarına gerçekleşeceğini düşünmedik. Bunu bugün için bir eylem çağrısı gibi ileri sürmedik, iğneyle kuyu kazar gibi, en ufak bir

hoşnutsuzluğu bile değerlendirerek, böyle bir direnişi hazırlama görevini öne koyduk.

19

Öte yandan egemen sınıfın iç çelişkilerinden yararlanmasını bilmedikçe sonuç alınamaz. Ama bu nasıl gerçekleşir? Eğer onlarla kendi alanlarında ve kendi silahlarıyla savaşmayı öğrenmezseniz, çelişkilerden yararlandığınızı nasıl söyleyebilirsiniz? Bu gerçekleştiği oranda yığın eylemleri daha gür fişkıracaktır. Ve yığınların yükselen eylemi, onların iç çelişkilerini daha da derinleştirecektir.

Bunu anlamadıkça, yerel seçimlerde uyguladığımız anti diktatoryal güçlerin birliği taktiğinin özü kavranmış olamaz. Şimdi biz burjuva muhalefetinin parlamento dışında savaşında kararlı bir tutum alması için çalışıyoruz, bu doğrudur. Ama sınıf karakterlerinin gereği, onların yüzlerinin parlamentoya dönük olduğunu da unutmamalıyız. Bunu unutursak, onların sahte parlamento ile uzlaşmaları önlenemez.

Yoldaşlar,

Bunların yanı sıra yeni olguları da görmek gerekiyor. Birincisi, yerel seçimlerin sonuçlarının gösterdikleridir; ikincisi aydınların demokrasi hareketidir ve üçüncüsü Strasburg'da Avrupa Konseyi toplantısı sırasında TKP'nin de içinde olduğu 6 sol partinin etkin yer aldığı ve kimi başka güçlerin de katıldığı eylemlerdir.

Bu üç noktanın ortaya koyduğu şey şudur. Geniş bir politik ve sosyal yelpazeye yayılan diktatör-

lük karşıtı güçler, kâğıt üzerinde değil, somut politik savaşım içinde kendilerini ortaya koymaktadırlar. Oligarşinin diktatörlüğünden başka bir alternatifin, demokratik bir alternatifin ortaya çıkmasının ve onun güçlenmesinin olanaklı olduğu görölmüştür.

Sağda ve solda, bilinçli ya da bilinçsiz diktatörlükle uzlaşma eğilimleri yenilgiye uğratılabilirse, diktatörlük karşıtları arasında ulusal demokratik bir diyalog kurulması gerçekteşebilirce, halkımız, ülkeyi emperyalizme peşkeş çekenlere, ulusal hıyanet politikası izleyenlere, halk düşmanlarına dur diyecek güçlerin var olduğunu daha açık biçimde görecektir. Bu ise geleşecek yığın hareketine muazzam bir ivme kazandıracaktır.

Fakat elbette biz ulusal demokratik güçlerin birliğinin gerçekteş gücünün ve güvencesinin halk güçlerinin tabandaki birliği olduğunu unutmayoruz.

Böylesine geniş bir yelpazenin somut olarak ortaya çıktığı koşullarda TKP sol güçlerin birliğine özel ve önemli bir yer veriyor.

Burada da titizce incelenmesi gerekli yeni deneyimler vardır. MK Plenumumuz bunlar üzerinde duracaktır. Sol güçlerin birliğinin işlevini TKP açısından doğru ve netçe belirleyebilmek, sağlam bir perspektif çizebilmek gerek. Biz 6 parti ile atılan bu adımın kalıcı olabilmesi için her çabayı harca-

yacağız.

TİP ile politik birlik amacıyla sürdürdüğümüz ilişkiler önem taşıyor. Sol güçlerin birliği için TİP ile TKP'nin yakın ve sıcak ilişkilerinin önemini görmemiz gerekiyor. Bu konuda ayrıntılar üzerinde titiz durmalıyız, aceleci değil, ama girişimci ve sorumlu davranmalıyız. Politik birlik sorununun doğru biçimde çözümü yalnızca işçi sınıfımızın çıkarına olacaktır.

Kürt ulusal hareketine, işçi sınıfımızın yakın bağlaşığı olarak özel bir önem veriyoruz. Kürt politik parti ve grupları ile sürdürdüğümüz ilişkilere daha geniş kapsamlı bakmak gerekiyor. TKP'nin sıkıca bağlı olduğu proleter enternasyonalizmi ilkesi aydınlatıcı olacaktır. Biz "Büyük Kürdistan" düşüncesini uygulanabilir ve yararlı görmüyoruz. Ama biz dört ülkeye parçalanmış olan Kürt ulusu ü-zerindeki her tür baskıya karşı görevlerimiz olduğunu düşünüyoruz.

Sol güçlerin zaafı, ters ideolojik etkilenmeler üzerinde elbette duracağız. Ama burada şu saptamayı yapmak istiyorum. Kimi sol güçler kendilerine ve genel olarak solun gücüne yeterince güvenmiyor. Kendine güvensizlik hastalığına son vermek gerekiyor. Bu güvensizliğin ideolojik ve pratik birçok nedenleri vardır. Ama bu mutlaka yenilmelidir. Politik, ideolojik görüşleri ne olursa olsun, an-

tisovyetizmin, maoizmin militan yandaşı olmayan sol örgütler, geçmiş savaşımalarını gözden geçirirken, geçmişte halkın içinde gerçekleştirdikleri olumlu şeyleri bir kenara atmamalıdır. Fakat elbette yanlışlarından cesurca ders çıkarmasını bilmelidirler.

Ancak kendine güvenen bir hareket başkalarıyla birlik olmaktan korkmaz. Halkın güvenini kazanabilir. Sol hareketin önünde temel sorun halkın güvenini daha geniş ölçüde kazanmaktır, Pratiğin acımasız, ama olağanüstü öğretici sınavından geçen partimiz, TKP, tek sağlam ideolojiye, Marksizm-Leninizme bağlılığını göz bebeği gibi korumuş, bunun için sorunlarını açık tartışma ile cesaretle ele almayı başarmıştır. Demokratik santralizm ilkesini kararlılıkla uygulamış, ülkede savaşımı kesintisiz sürdürmeyi başarmış, en güç koşullarda birliğini koruyup pekiştirmeyi sağlamıştır. O nedenle TKP, şimdi kendisine daha fazla güven duyduğunu söylemekte elbette haklıdır.

Biz devrimci dostlarımızla karşılıklı güvene dayalı, eşit haklı ilişkiler kurmaktan yanayız. Bizi kimse devrimci dostlarımızın zararına bir rekabet içinde göremeyecektir. Ama elbette işçi sınıfımızın ve halkımızın davasına hizmet etmek için, devrimci yarışma içinde olmamız yalnız doğal hakkımız değil, görevimizdir de.

23

Değerli yoldaşlar;

Başından beri bazı ana noktalarım belirtmeye çalıştığım bu yaklaşımımız, 5. Kongre temelinde geliştirmeye çalıştığımız bir yaklaşımdır.

Burada teorik ve pratik önemi olan bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Sorulabilir ki, illegal, küçük ve üstelik ağır bir darbe yemiş bir parti olarak önümüze böylesine geniş bir bağlaşıklık politikası koymak gerçekçi midir?

Buna kesinlikle evet diyoruz. Lenin'in pratikte kanıtlanmış, küçük bir partinin de Marksizmin ilkelerine bağlı kalarak halkın çoğunluğunun güvenini kazanıp devrimi gerçekleştirebileceği saptaması bizim için niçin geçerli olmasın? üstelik büyük ve derin çelişkiler yumağı içinde, büyük altüstlüklerle geber bir ülkede bu çok daha geçerlidir. Düşmanın çelişkilerinden yararlanmasını bilen, kendi gücünü ve potansiyellerini doğru değerlendirebilen, cesur, atak bir politika izleyen bir parti bu düşü gerçeğe dönüştürebilir.

Burada temel sorun Marksizm-Leninizm'in ilkelerini kendi topraklarımıza yaratıcılıkla uygulamayı bilmektir. Biz dünya komünist hareketinin ve ülkemizdeki devrimci hareketin deneylerinden çıkararak şu gerçeği açıkça görüyoruz: Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ilkelerini kendi topraklarında yaratıcılıkla uygulamayı başa-

ramayanlar, kabahati Marksizm-Leninizm'de buluyor ve ondan vazgeçiyorlar. Şunu da söyleyebiliriz: Marksizm-Leninizm'i kendi özelliklerimize ne ölçüde uygulayabilirsek, Marksizm-Leninizm'in yaşayan canlı özüne o ölçüde katkıda bulunabiliriz.

MİT'in akıl hocası bir dergi, son aylarda neredeyse yalnızca TKP üzerine yazıyor. 5. Kongreden sonra TKP'de "yeni ses"e, halkın ulusal çıkarlarını savunma sesine dikkat çekiyor ve bunun rejim açısından çok tehlikeli olduğunu söylüyor.

Korkmakta haklıdır da! 5. Kongreyle birlikte yükselen sesimiz etkili oluyor. Bu nedenle de son zamanlarda anti komünist, antisovyetik, anti-TKP saldırılar yoğunlaştı.

Ama bunlar bizi yolumuzdan caydıramaz. Biz Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizminden ödün vermeden ulusal nitelikte bir parti olduğumuzu kanıtıyoruz. Halkımızın güvenini bu çetin, ama tek doğru yolda yürüyerek her gün daha fazla kazanacağız. Bu, eylem birliği sorununda da temel bir noktadır ve ana hedefimizdir. Biz dogmatizmi reddediyoruz. Kendimizi yaşamdan, onun çok yönlü zenginliğinden koparacak kadar deneysiz değiliz. Ama biz, proleter enternasyonalizminin denenmiş güçlü silahlarını terk ederek kendini zayıflatacak kadar da akılsız değiliz.

Biz dünya komünist hareketin bir kolu ve onun

eşit haklı bir üyesi olmaktan yalnızca onur duymakla kalmıyoruz. Dünya komünist hareketinin bizim en dolaysız gücümüz olduğunu deneylerimizle biliyoruz. Bu nedenle de elbette bu hareket içinde herkesin görüşüne saygılıyız. Komünist hareket içinde farklı görüşlerin ortaya çıkması doğaldır. Ama biz komünist hareketin birliğinin asıl belirleyici güç olduğunu unutmuyoruz. Bu birliğin daha da güçlenmesi için bize düşen her şeyi yapmaya hazırız. Diktatörlüğün ağır saldırısı bizi bu doğru Leninci yoldan ayıramadı, bundan böyle de hiçbir güç a-yıramayacaktır.

26

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ GENEL SEKRETERİ
HAYDAR KUTLU YOLDAŞIN OKUDUĞU
POLİTİK BÜRO ÇALIŞMA RAPORU

Değerli yoldaşlar,

Merkez Komitemizin, partimizin 5. Kongresinden sonraki bu ikinci plenumu, 5. Kongre kararlarının yaşama geçirilmesi doğrultusunda atılan ilk adımları gözden geçirecek ve yeni gelişmelerin önümüze koyduğu görevleri ele alacaktır.

İki plenum toplantımız arasında geçen dönem, partimizin 5. Kongre belgelerinin güvenilir bir eylem kılavuzu olduğunu gösterdi. 5.

Kongrenin savaşım çizgisi, partimizin politikası ve pratiği üzerinde her geçen gün daha olumlu bir etki gösteriyor. Parti bu savaşım

çizgisini yaşama geçirmede daha ustalaşiyor. Partimizin politik etkisi artıyor. Parti örgütlerimiz Leninci çalışma tarzını özümsemede kalıcı adımlar atıyorlar. Bu plenum toplantımız, alacağı kararlarla bu süreci daha da hızlandırmalıdır.

27

Merkez Komitemizin 2. Plenumu, dünya çapında olduğu kadar Türkiye'de de gerek tehlikelerin, gerekse bunları önleme olanaklarının arttığı bir ortamda toplanıyor.

Dünya çapında, Amerikan emperyalizminin egemen çevreleri, önlerine koydukları, sosyalist sistem karşısında askersel üstünlük elde etme, dünya halklarına kendi bencil çıkarlarını dayatma, sosyalizm ve toplumsal ilerleme güçlerini geriletme, barış hareketini bölüp parçalama hedeflerine ulaşabilmiş değildir.

Türkiye'de, egemen işbirlikçi oligarşi, 25 Mart yerel seçimlerinden sonra da, Evren-Özal diktatörlüğüne görece bir politik istikrar kazandırma, muhalefet güçlerini geriletme, bölüp parçalama, halkın değişim istemini saptırma hedeflerine ulaşamamıştır.

Bu nedenle önümüzdeki dönemde dünyada barış, ülkemizde demokrasi savaşımı keskinleşerek sürecek, Türkiye'de barış ve demokrasi savaşımı daha da ayrılmazca içice geçecektir.

Parlamenter kılıflı faşist rejime istikrar kazandırmayı başaramayan ve bir yandan ABD yönetiminin yeni yeni dayatmalarıyla, bir yandan da ekonomik politikasının çökmesi tehlikesi ile karşı karşıya olan

işbirlikçi oligarşi, halkın tüm bunlara karşı tepkisini göğüsleyebilmek için şimdi çok yanlı

28

önlemler alıyor. Karşı yanda, halkın sıralarında, beklemekten vazgeçip, kendi çıkarları için savaşıma atılma, oligarşinin saldırılarına karşı direnme fikri güç kazanıyor, ulusal demokratik güçlerin, özellikle de sol güçlerin sıralarında birlik eğilimi güçleniyor.

Partimiz 5. Kongresiyle önündeki güçlükleri aşmanın temellerini oluşturdu, yeni bir güçlenme dönemine girdi. MK'mizin 1. Plenumu partimizi yığınlar içinde daha etkin çalışmaya, onları somut savaşım hedefleri doğrultusunda hareketlendirmeye yöneltti. Şimdi 2. Plenum, gerek partiyi, gerekse yığınların savaşımını daha da güçlendirmede belirleyici bir işlev göreceğ olan, diktatörlük karşıtı güçlerin, özellikle de sol güçlerin savaşım birliğini derinleştirme görevini gündemine alarak, ulusal çapta direnişi hazırlama çalışmalarında yeni bir adım atacaktır.

Dünyada barışı, ülkemizde demokrasiyi egemen kılmanın önkoşulu tüm barış ve demokrasi güçlerinin savaşım birliğini sağlamaktır. TKP bu uğurdaki aralıksız çabalarını daha da yoğunlaştırmayı, ülkemiz halkına ve tüm dünya halklarına karşı olan sorumluluklarının temel bir gereği olarak görüyor, işte bu nedenlerden, "Barış ve Demokrasi güçlerinin Eylem Birliği ve TKP'nin Bu Konudaki Görev-

leri" konusu MK 2. Plenumunun çalışmalarının merkezinde yer alacaktır.

BARIŞ GÜÇLERİNİN BİRLİĞİ ZORUNLUDUR

Dünyada başını ABD emperyalizminin çektiği en gerici güçlerin saldırganlığı artmaya devam ediyor. Sosyalizm dünyasıyla ve ulusal kurtuluş hareketiyle çatışmayı derinleştirme ve her tür barış politikasını sabote etme girişimlerinde bu açık görülüyor. Kapitalist ülkelerde emekçiler üzerindeki baskılar şimdi daha da artıyor. Bu saldırganlığın artmasının temelinde kapitalist sistemin derinleşen bunalımı ve sosyalizm ve barış güçlerini geriletme planlarının başarısızlığı yatıyor.

Washington şimdi, Batı Avrupa'ya NATO'nun 1979 kararında belirlenmiş olan sayıdan bile daha çok Pershing ve Cruise roketleri yerleştirmek, bu roketleri ayrıca kimi Ortadoğu ve Uzakdoğu ülkelerine de yerleştirmek istiyor. Yeni stratejik roketler üretiyor. Uzayın silahlandırılması planlarını uygulamaya sokmaya çalışıyor. Kimyasal silah üretimine ve bu silahların dünyanın çeşitli bölgelerinde depolanması çabalarına hız veriyor, öteki NATO ülkelerini konvansiyonel silahlanma harcamalarını daha da artırmaya zorluyor. Ortadoğu'da kimi

gerici rejimlerle, Uzakdoğu'da Japonya ve Güney Kore ile birlikte yeni askersel paktlar oluşturmaya çalışıyor. Orta ve uzun menzilli nükleer silahların dondurulmasını ve azaltılmasını, kimyasal silahların yasaklanmasını ve yok edilmesini öngören görüşme ve anlaşmaları bloke etmeye devam ediyor.

Kendine dünya jandarmalığı rolünü biçen ve canının istediği yerde ve zamanda askersel güç kullanmayı bir "hak" sayan ABD emperyalizmi, bu tutumuyla terörizmi devlet politikası haline getirmiştir. Son çıkan 138 numaralı Başkanlık Direktifi ile devlet terörizmi CIA, Pentagon ve benzer devlet organlarının etkinliklerinin ana doğrultusu olarak daha da pekiştirmiştir.

Reagan yönetiminin içyüzü Grenada ve Lübnan'dan sonra Nikaragua'da da apaçık ortaya çıkmıştır. CIA bu egemen ülkenin limanlarını mayınlamış, karşı devrimci çeteleri silahlandırma ve bu ülkeye karşı savaşa sürme girişimlerini yoğunlaştırmıştır.

Nikaragua'daki Sandinist yönetimi yıkmayı amaçladığını açık açık ilan etmiştir. Oysa Sandinist yönetimin, yüzlerce yıldır sömürülmüş, ezilmiş ve hor görülmüş Nikaragua halkına özgürlük ve demokrasi, iş, ekmek ve toprak vermekten, halkın refahını sağlamaktan başka bir amacı yoktur, işte Washington'u, Afganistan'da olduğu gibi Nikaragua'da da kudurtan, daha da saldırganlaştıran da

bundan başka bir şey değildir. Onun "komünizme karşı haçlı seferi" diye adlandırdığı ve dünya çapında yürütmeyi çalıştığı saldırganlık, yalnızca dünyanın sömürsüz ve savaşız bir geleceğe doğru yol almasına karşıdır. Bu dünya çapında bir karşıdevrim seferinden başka bir şey değildir. Ve bu nedenle de ne olursa olsun, bu uğursuz sefer yenilgiye mahkumdur.

Geçtiğimiz dönem bunu birçok kez kanıtladı. Sosyalizm ve barış güçlerinin uyanıklığı sağlamlığı ve aktif tutumları sonucunda ABD emperyalizminin politikası yeni ağır yenilgiler aldı.

Washington'un, SSCB'nin ve öteki sosyalist ülkelerin, Batı Avrupa'ya yeni Amerikan roketlerinin yerleştirilmesi ile baskılara boyun eğeceği ve "ödün vermeye" başlayacağı umutlarının temelsizliği ortaya çıktı. Sosyalist ülkelerin hiçbir baskıya prim vermeyeceğini ve askersel güç dengesini korumayı başaracağını şimdi herkes görüyor.

Silahsızlanmanın ancak eşitlik ve eşit haklılık temelindeki görüşme ve anlaşmalar yoluyla sağlanabileceğini görenlerin çevresi genişliyor.

Washington'un zorbalık yoluyla ulusal kurtuluş hareketini dize getirme planları da tutmamıştır. Vietnam ve Küba'nın şanlı örnekleri yinelenmekte, küçük halklar Amerikan devine hatırı sayılır dersler veriyorlar. Lübnan'dan sonra Nikaragua'da da

32

Washington amaçlarına ulaşamamıştır.

ABD yönetimi dünya çapında daha da yalıtılmak tadır. Birleşmiş Milletler Lahey Adalet Divanı Washington'un Nikaragua limanlarını mayınlamasını mahkum etti. ABD'nin çekimser oyuna karşılık BM Güvenlik Konseyi Kıbrıs'a ilişkin bağlantısız ülkelerin karar tasarısını onayladı. Buna karşılık BM 38. Dönem Genel Kurulunda SSCB'nin ve öteki sosyalist ülkelerin önerisiyle, ABD'nin ret oyuna karşın 124 ülkenin oyuyla uzayın askersel amaçlarla kullanılmasına karşı önlem alınmasını kararlaştırdı.

Kimi NATO ülkelerinin hükümetleri ve parlamentoları Batı Avrupa'ya yeni Amerikan nükleer roketlerinin yerleştirilmesine karşı tutum aldılar. Şimdi Batı Avrupa egemen çevrelerinin sıralarında ABD'nin serüvenci politikasına karşı duyulan kaygılar genel olarak artmaktadır. Uluslararası alandaki tüm bu yenilgiler karşısında Reagan özellikle 16 Ocak 1984 günlü konuşmasından bu yana ağız değiştirmeye, barış ve karşılıklı görüşmeler yanlısı gibi görünmeye çalışmaktadır. O bu taktikle barış güçlerini bölüp parçalamayı denemektedir. Ama ilkbahar eylemlerinde görüldüğü gibi barış hareketi dağılmak bir yana daha da güçlenmektedir. Bu yıl 1 Mayıs'ı tüm dünyada halkların savaşı-

33

minin daha da geliştiği bir ortamda karşıladık. 1984'ün ilk dört ayının verileri bile, emperyalizmin tüm çabalarına karşın, SSCB'nin ve öteki sosyalist ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişmelerinde bir önceki yıla göre daha yüksek sonuçlara ulaşmayı başardıklarını gösterdi. Batı

Avrupa kapitalist ülkelerinde işçi sınıfı ekonomik ve sosyal haklarına yönelik saldırılara sendikal savaşımları yükselterek yanıt veriyor.

Yığınsal ve uzun süreli grevler gündeme geliyor. Sosyal protestonun derinleşmesi, savaş karşıtı hareketin de tabanını genişletiyor. Latin Amerika'da faşist ve gerici diktatörlüklere karşı halkların savaşımları yeni bir düzeye yükseldi. Salvador'dan Brezilya'ya, Şili'den Uruguay'a kadar bir çok ülkede ulusal bağımsızlık ve demokrasi savaşımları şimdi daha da güçlüdür.

Tam bu gelişmeler ortamında Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin barış ve yumuşama yanlısı dış politikalarıyla getirdikleri öneriler dünya çapında daha geniş bir yankı buluyor. SBKP MK Genel sekreteri K. U. Çernenko yoldaşın vurguladığı gibi "Sovyetler Birliği, nükleer bir felaketi önlemek için gücünün yettiği her şeyi yapıyor." Sovyetler Birliği Çernenko yoldaşın bir dizi konuşmasında çerçevesi çizilen somut bir yapıcı öneriler paketi getiriyor. Bu öneriler nükleer silah bulunduran ülkelerin ilk nükleer vuruş yapmama

34

kümlülüğünü üstlenmesinden, nükleer silahların dondurulmasına, nükleer güçler için bir tür davranış yasasının benimsenmesinden, Avrupa'nın nükleer silahlardan arındırılmasına, kimyasal silahların yasaklanmasından, uzayın silahlandırılmasının önlenmesine ve her iki askersel blokun karşılıklı askersel güç kullanmama anlaşması yapmasından askersel harcamaların karşılıklı azaltılmasına kadar

uzanıyor. Tüm insanlığı ilgilendiren, halkların kaygı duyduğu tüm sorunlara barışçı, eşitlik ve eşit güvenlik ilkesi temelinde kalıcı çözümler bulunmasına yöneliyor.

ABD ve Türkiye de içinde öteki NATO ülkeleri bu önerilerin hiçbirine olumlu bir yanıt vermiyorlar. ABD yönetimi tersine Los Angeles olimpiyatlarını, dünya gençliğinin bu spor oyunlarını sosyalizme karşı psikolojik savaş alanına, halklar arası düşmanlık ortamına çevirme girişiminde de görüldüğü gibi, uluslararası gerginlikleri daha da derinleştirme yolunda yürüyor. ABD yönetimi, sporcuların dostluk içinde yarışmasını sabote ederek, halkları birbirine yakınlaştıran iyi, güzel ne varsa, her şeye düşman olduğunu bir kere daha göstermiştir. Olimpiyat geleneklerini kabaca çiğnemiştir. Sosyalist ülkeler ise, Los Angeles'e gitmeme kararı alarak, ABD emperyalizminin provokasyonlarını gerçekleştirmesini önlemişlerdir.

35

TKP, Reagan yönetiminin iki yüzlü tutumunu açığa çıkaran Sovyetler Birliği, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ve öteki sosyalist ülkelerin ilkesel tutumlarını doğru buluyor ve destekliyor, ülkemiz sporcularını da Los Angeles 'e katılmamaya çağırıyor.

Ankara, sosyalist ülkelere karşı tutumunda Washington 'un buyruklarının dışına çıkmıyor. Bu ülkelerin uzattığı barış ve işbirliği elini tutmuyor.

TKP, benimsendiğinde halkımızın nükleer bir savaş tehlikesini sürüklenmesini önlemede, ülkemizi bir Amerikan uydusu olmaktan kurtarmada ve ulusal güvenliğin sağlam temellere kavuşturulmasında halkımıza yardımcı olacak olan sosyalist ülkelerin önerilerini vargücüyle destekliyor. Bu önerilerin halkımızın önüne açtığı olumlu perspektiflerden yararlanılması için, dünya ve bölge barışına yönelik tehlikenin gerçek kaynağını halkımızın gözünde daha somut açığa çıkarmalıyız. Barışa yönelik tehlikenin artmasından ABD kadar SSCB 'yi de sorumlu göstermeye çalışan görüşlerin etkisizleştirilmesi için ideolojik-politik savaşı daha da güçlendirmeliyiz. Barış ile sosyalizmin ayrılmazlığına, savaş tehlikesinin emperyalizmden kaynaklandığına ilişkin ilkesel görüşlerimizi daha geniş ve daha kolay anlaşılır biçimde savunmak ve yaymak göreviyle, bizim bu görüşlerimizi benimsesin benimse-

36

mesin savaş tehlikesi karşısında kaygıya kapılan tüm çevrelerle işbirliği yapma ve barışı koruma ve komşu sosyalist ülkelerle barış içinde yan yana yaşama hedefleri çevresinde en geniş güçlerin birliğinin sağlanmasına en büyük katkıyı yapma görevini daha etkili birleştirmeliyiz.

Değerli yoldaşlar,

Dünya çapında aldığı yenilgilere karşın, Amerikan emperyalizminin saldırgan politikasında ayak diremesi, ülkemiz açısından büyük

tehlikeler getiriyor. Şimdi Washington'un gerçek amaçları Ortadoğu halklarının gözünde daha açık somutlanıyor. Washington'un dünya çapında uyguladığı politikalara karşı B. Avrupa'daki bağlaşıklarının sıralarında da tepkiler artıyor. NATO içindeki istikrarsızlık genel olarak derinleşiyor. Bu koşullarda Washington, sosyalist ülkelere ve Ortadoğu halklarına karşı saldırgan planlarının uygulanmasında büyük değer verdiği Türkiye'deki konumlarını elde tutmak ve pekiştirmek için her yola başvuruyor.

ABD yönetiminin Türkiye'ye de Pershing ve Cruise roketleri yerleştirmek istediği artık bir sır olmaktan çıktı. Washington şimdi NATO'ya bu yönde bir karar aldırılmaya çalışıyor, öte yandan ABD'nin Türkiye büyükelçisi Strauzs-Hupe geçenlerde şöyle diyordu:

"NATO'nun genişlemesi gerekir. Bu tehlikeli bölgede Türkiye'nin oynayaca-

37

ğı büyük bir rol vardır. Biz Türkiye'yi bu bölgede ilerleyebilmek için bir ortak olarak görüyoruz."

Washington'un bu amaçlarla ve Türkiye'deki sömürü ve yağmasını artırabilmek için:

işbirlikçi oligarşiyi ekonomik, politik, askersel açıdan daha da güçlendirmeye, onu kendine daha sıkı bağlamaya çalışıyor ve Türkiye'yi bölgede daha etkili bir askersel, politik ve ekonomik rol oynamaya özendiriyor. Türkiye'deki kendi dolaysız ekonomik, politik askersel varlığını güçlendirmeye çalışıyor , bir yandan da yeni yeni

Amerikan yandaşı çevreler oluşturma çabalarını yoğunlaştırıyor. CIA, bir yandan ordu, partiler, sendikalar, basın vb. içinde, bir yandan da Rotary vb. kulüpler aracılığıyla il il, ilçe ilçe örgütleniyor. ABD emperyalizmi kendine bağlılıkta kusur etmeyen Evren-Özal diktatörlüğüne, ayakta kalabilmesi için çok yönlü destek sağlıyor ve ona, barış ve ulusal bağımsızlık yanlısı güçleri ezebilmesi, devrimci gelişmeleri önleyebilmesi için yardım ediyor.

işbirlikçi oligarşi ABD emperyalizminin bu a-maç ve girişimleriyle tam bir uyum içindedir. Başbakan Özal Washington Times gazetesine verdiği demeçte aynen şunları söylüyordu: "Biz NATO sistemi içinde bir ileri karakolu teşkil ediyoruz." Evren-Özal ikilisi, ABD yönetiminin bölgede Suudi Arabistan, Mısır, Fas, Umman, Sudan, Türkiye'den

38

askersel bir blok oluşturma planlarına uygun olarak böylesi gerici devletlerle çok yönlü ilişkiler geliştirmeye çalışıyor, İran ve Irak'a, onları ABD doğrultusuna çekmek amacıyla bir Truva atı gibi yaklaşıyor, Kıbrıs'ın ABD'nin batmaz bir uçak gemisine dönüşmesi için, adanın kesin bölünmesine yöneliyor ve İslam Konferansı örgütü içinde gerici, Amerikancı güçlerin konumlarının pekişmesine çalışıyor. Bu NATO'nun etkinlik alanını fiilen genişletmeye yönelik bir politikadır.

İşbirlikçi oligarşinin Ortadoğu politikası, kendi yayılmacı amaçlarıyla da bağlıdır, işbirlikçi oligarşi Pentagon'un ve Amerikan tekellerinin yardımıyla bölgedeki etkisini artırmaya çalışıyor. Washington'un buyruklarını uyguladığında, emperyalizmin bölgedeki sömürü ve yağmasından kendisine düşecek olan dış artıklarının artacağını umuyor. Washington ile Ankara arasında kimi konularda çıkan anlaşmazlıklar, bu dış artığının miktarını belirleme pazarlıklarından kaynaklanıyor. Ankara ile Atina arasındaki sürtüşmelerde de, ABD'nin kendi çıkarları doğrultusunda yaptığı kışkırtmaların yanı sıra her iki ülkenin oligarşisinin Ortadoğu'daki emperyalist sömürü ve yağmadan daha çok pay alma kavgası da önemli rol oynuyor. Evren-Özal diktatörlüğünün halkın ulusal çıkarlarını ve bölgemizdeki karşılıklı güçler ilişkisini

39

dikkate almayan, Amerikan emperyalizmine uyduluk politikaları, halkımız için büyük tehlikeler taşıyor. Bu halk düşmanı azınlık iktidarı şimdi ABD'nin Türkiye'ye Pershing ve Cruise roketleri yerleştirmesine izin vermeye hazırlanıyorlar. F-16 ve Tornado uçaklarıyla, Rapiers roketleriyle ellerindeki saldırı silahlarını çoğaltmaya çalışıyorlar. Tüm komşu ülkelerle ilişkileri daha da gerginleştirecek bir yolda ilerliyorlar. Bu politika yalnız komşu halkların değil, Türk ve Kürt tüm halkımızın yaşamsal çıkarlarıyla da taban tabana terstir.

Kimilerinin sandığının tersine, işbirlikçi oligarşinin Ortadoğu ülkelerine ve Kıbrıs'a yönelik politikası da, ulusal çıkarlar tarafından değil, kendisinin ve ABD emperyalizminin çıkarları tarafından belirlenmektedir.

Evren-Özal ikilisi, Denктаş'ın sözde KKTC'sini kendi çiftliklerine çevirmişlerdir. ABD'ye burada askersel üs kurma izni vermişlerdir. Adaya yığdıkları ve Rumların el konulmuş mallarını dağıttıkları Türkiyeliler içinde faşist çeteler örgütlemekte, Kuzey Kıbrıs ilericileri üzerinde baskıları artırmaktadırlar.

Ankara Kuzey Kıbrıs'taki Türk toplumundan ellerini çekmeden, Türk Silahlı Kuvvetleri adadan çıkmadan, Kıbrıs sorununa barışçı bir çözüm getirilemez.

40

Diktatörlüğün ayaklan yere basmayan dış politikasının serüvenci niteliği hızla ortaya çıkmaktadır. Lübnan'a karşı saldırılarında Pentagon'a incirlik üssünden yararlanma izni verenler, onun Lübnan'da uğradığı ağır yenilgiden sonra tüm Ortadoğu halklarının gözünde siyonizmin ve Amerikan emperyalizminin bir suç ortağı olarak damgalanmışlardır. Kıbrıs'taki ayrılıkçı devlet girişimi BM Güvenlik Konseyinde mahkum edilmiştir. Hiçbir ülke bu sözde devleti tanımamakta, Ankara tüm dünyada Kıbrıs sorununun çözümünü engellemekle suçlanmaktadır, Özal'ın ve hizmetinde olduğu holdinglerin, tekelci basında ısrarla "Iran seferi", "Iran

çıkartması" diye askersel terimlerle anlatılan İran gezisi tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Türkiye ABD'ye ne denli yakınlaşırsa, dünya halklarından o denli yalıtlanmaktadır.

Değerli yoldaşlar,

Dünyadaki ve bölgemizdeki durumun değerlendirilmesinden şu sonuçları çıkarabiliriz:

Birincisi, ABD emperyalizminin Türkiye'yi elde tutmak ve ülkemize yönelik planlarını gerçekleştirmek için her yola, her araca başvuracağıdır. Ülkemizi Washington'un elinden kurtarmak için zor ve uzun süreli, sert bir savaşımı göze almak gerektirir.

İkincisi, ABD emperyalizmine karşı savaşım ve-

41

rilmeden, diktatörlüğe karşı savaşım verilemeyeceğidir.

üçüncüsü, barış ve ulusal bağımsızlık savaşımının sosyal ve politik tabanının önümüzdeki dönemde daha da genişleyeceğidir.

Dördüncüsü, barış ve ulusal bağımsızlık yanlısı güçlerin birliğinin sağlanmasının, ülke içindeki karşılıklı güçler ilişkisinin küçük de olsa her olumlu değişiminin sonucunda, bugün sosyalizm ve barış güçleri yararına değişimini sürdüren dünya çapındaki karşılıklı güçler ilişkisinin ülke içindeki savaşım koşulları üzerindeki olumlu etkisinin kat kat artacağıdır.

Geçtiğimiz dönem içinde ABD'nin Türkiye'ye nükleer roketler yerleştirmesine karşı çıkan geniş güçlerin varlığı daha somut belirdi.

SODEP, DYP ve Refah Partisi yöneticileri bu planlara karşı çıktılar. Biz bu karşı çıkışlara büyük değer biçiyoruz. Ama tehlike demeçlerle, söz düzeyindeki karşı çıkışlarla geçiştirilmeyecek kadar büyüktür. Bu tehlike ancak en geniş güçlerin işbirliği, aralıksız savaşımı ile ve geniş halk yığınlarının roketlere karşı Amerikan üslerine karşı seferber edilmesiyle önlenabilir. Evren-Özal ikilisi, onları destekleyen boyalı basın, bir gün Washington'a övgüler düzerken, ertesi gün ona bir dizi suçlama yöneltmek zorunda kalıyorsa, Amerikancı Tercüman gazetesinde bile,

42

"ABD ile imzalanan CIA anlaşmasının gözden geçirilmesi" gerektiği öne sürülüyorsa, barış düşmanları zayıf demektir.

TKP halkımızı bekleyen bu büyük tehlikeleri dikkate alarak tüm diktatörlük karşıtı güçlere ulusal, demokratik bir diyalog önerisi yapıyor. Amerikan planlarını bozguna uğratmak, halkımızı Evren-Özal ikilisinin despotizminden kurtarmak için tüm parlamento dışı muhalefet güçleri arasında bir karşılıklı diyalog başlatmak, yakınlaşma ve sorunlara ortak çözüm aramak zorunludur ,

FAŞİST REJİM KENDİLİĞİNDEN YIKILMAZ

25 Mart yerel seçimleri politik yaşamda kimi yeni çizgilere yol açmasına karşın, politik durumda köklü bir değişiklik sonucu getirmedi. Bu, işbirlikçi oligarşi açısından olduğu kadar, diktatörlük karşıtı güçler açısından da geçerlidir.

işbirlikçi oligarşinin hükümetteki partisi ANAP, yerel seçimlerde sosyal demagojiyle, yalan vaatlerle ve baskı ve hile ile belediyelerin çoğunluğunu ele geçirdi, büyük burjuvazinin görece geniş kesimlerine ve halkın belli kesimlerine kendini onaylattı. Seçimler sonrasında ABD emperyalizmi ile bağla-

43

şıklık içindeki Batı Avrupa emperyalizminin sözcüleri Avrupa Konseyinde Türkiye'nin "demokrasiye geçme yolunda ilerlediği" yalanını onayladılar, böylece diktatörlüğün dış destekleri bir ölçüde arttı. Burjuva basınının ANAP'ın aldığı % 41 oyu diline dolayarak halkı bir dahaki genel seçimlere kadar beklemeye zorlama olanaktan arttı.

Ne ki, işbirlikçi oligarşi tüm bunlara karşın politik bunalıma son vermeyi, rejime kalıcı bir istikrar kazandırmayı başaramadı. Tersine parlamentonun sahteliği kimsenin reddedemeyeceği biçimde gözler önüne serildi, işbirlikçi oligarşinin sözde muhalefet partileri MDP ve HP silindiler. Gerçek muhalefetin parlamento dışında olduğu ve halkın yaklaşık yansı tarafından desteklendiği ortaya çıktı. Buna karşılık işbirlikçi oligarşinin hükümetteki partisi ANAP, yerel seçimleri öne almasına, her türlü baskı ve sahtekarlığa ve emperyalizmin ve tekeli basınının açık desteğine karşın, 1 Milyona yakın oy yitirmekten kurtulamadı. Gerçek muhalefetin karşısında azınlıkta kaldığı belgelendi.

Yerel seçimlerin sonuçlan demokrasi yönünde önemli bir gelişme getirmedi. Diktatörlük karşıtı güçlerin birliği ve halkın aktif savaşımlara atılması sağlanamadığı için politik durumda olumlu bir gelişmeye yol açılmadı. Ne ki, diktatörlük yandaşla la karşıtları arasında son derece antidemokratik ve

44

eşitsiz koşullarda yapılan bu hesaplaşmadan diktatörlük karşıtı güçler de her şeye karşın kazanç sağlamışlardır. Bu güçler Evren-Özal ikilisi karşısında gerilemediler, tersine konumlarını güçlendirdiler. 8 milyona yakın yurttaş, işbirlikçi oligarşinin parlamentosuna ve partilerine karşı çıktı. Birçok seçim toplantısında halk sıkıyönetim ve polis baskılan-na prim vermeden, değişim isteğini yüksek sesle ifade etti.

Yerel seçimlerin sonuçlan ülkedeki politik güçlerin karşılıklı yer alımını somut ortaya koydu. Evren-Özal ikilisini gittiği halk düşmanı, vatan düşmanı yolda durdurabilecek güçlerin varlığını, barış ve ulusal demokrasi için savaşımın yığinsal bir tabana sahip olduğunu somut gösterdi, üstelik şimdi her bir yeni zamla, emekçi haklarının her bir çiğnenmesiyle ANAP 25 Mart'ta aldığı oylan da hızla yitirmektedir. Seçimler burjuva muhalefet partilerinin halkın değişim istemine yanıt verecek açık bir politikaya ve savaşım çizgisine sahip olmadığını da ortaya çıkardı Bu partilerin militarist generalleriyle, ANAP'ıyla, düzmece parlamentosuyla ve anayasasıyla faşist diktatörlüğü yıkmayı amaçlayan bir savaşımı göze alamamaları, rejimin çizdiği sınırların

dışına çıkmayan bir muhalefetle yetinmeleri, halkın diktatörlüğü protestosuna yardımcı olmamaları, tüm

45

diktatörlük karşıtı güçlerin birliğinden yana tutum almamaları, yerel seçimlerin diktatörlük karşıtı güçlerin daha büyük bir başarısıyla sonuçlanmamasında ana etken olmuştur. Bugün bu güçler, kendilerinin ortaya attıkları "erken seçim" belgisine bile sahip çıkamıyorlar, beklemeyi yeğliyorlar ve yığınlara diktatörlüğe karşı savaşında somut hiçbir hedef gösteremiyorlar.

TKP tüm politikasında olduğu gibi yerel seçimlere ilişkin taktiğinde de, amaçları açık bir savaşım çizgisi izledi. Bu çizgi faşist diktatörlüğü güçten düşürmeye ve tüm diktatörlük karşıtı güçlerin birliğine katkıda bulunmaya yöneliktir. TKP sürekli olarak halkımıza faşist diktatörlük yıkılmadan hiçbir kalıcı kazanıma ulaşamayacağını ve bunun için birleşmenin her özveriye göze alınması zorunlu olduğunu açıklıyor. Seçim sonrası gelişmeler, halkın ekmeğine ve geleceğine yönelik artan saldırılar, bizim bu rejimin biran önce yıkılması için diktatörlük karşıtı ö-teki güçleri birliğe çağırmada ne denli haklı olduğumuzu gösteriyor. Partimiz bu birliğe katkısı olacağı ve özellikle işyerlerinde, mahalle ve köylerde halk yığınlarının faşizme karşı birliğini sağlamaya yardımcı olacağı için yerel seçimlerde seçimlere katılan diktatörlük karşıtı üç muhalefet partisinin de desteklenebileceğini

açıkladı. Eğer bu tutumu muz diktatörlüğe olanaklı olan en ağır darbeyi indi-

46

recek tek doğru tutum olmasaydı seçimlere iki gün kala işbirlikçi oligarşi görülmedik yoğunlukta bir anti komünist propaganda kampanyasına girişmek zorunda kalmazdı. Ve eğer, burjuva muhalefet güçleri, en başta diktatörlük karşıtı güçlerin birliğine yönelik olan bu anti komünist kampanyadan etkilenip halka, kendileri ile TKP arasındaki (kimse için bir sır olmayan) mesafeyi açıklamak yerine bu kampanyanın ardında yatan anti-ulusal, 'Amerikancı, demokrasi düşmanı amaç ve çıkarları açıklamaya cesaret edebilselerdi Evren-Özal ikilisini çok daha zayıflatmak olanaklı olabilirdi.

Yerel seçimlerde TKP ve dört sol parti ortak bir çağrı ile halkımızı, partili ya da bağımsız, barış ve demokrasi yanlısı adayları desteklemeye çağırdılar. 5 sol parti bu tutumlarıyla savaş tehlikesine, Amerikan hegemonyasına, emekçilerin son kuruluşlarına kadar soyulmasına ve faşist baskılara karşı halkın duyduğu derin tepkiyi dile getirdiler, onun haklı savaşımına omuz verdiler, onun çıkarları için en önde savaşan güçler olduklarını gösterdiler. Bu tutum sol güçlerin birliği doğrultusunda önemli bir adım oldu.

Kimi sol güçler yerel seçimlerde bizimle ortak bir tutum almaya yanaşmadılar, kimi sol güçler ise tamamen tutumsuz kalmayı

yeğlediler. Oysa faşist diktatörlüğe karşı savaşımında her adımda sol güçler kendi aralarında ne denli geniş ve kalıcı bir birlik oluş-

47

turabilirlerse, faşizme karşı demokratik bir alternatif oluşturma görevi o denli hızlı ve sağlam çözülecektir. Halk yığınları aktif savaşımına atılmada o denli yüreklenecektir. Burjuva muhalefetin kararsızlığı ve halkın savaşımını rejimin sınırları içinde tutma çabası ancak sol güçlerin birliği ve ortak savaşımı ile aşılabılır.

Yerel seçimlerde komünistlerle öteki sol güçlerin yandaşları arasında eylem birliğinin sağlandığı yerlerde halkın seçim toplantılarında daha köklü istemler yükselttiği görüldü. Tepede ve tabanda bu eylem birliğini kalıcılaştırmak, derinleştirmek ve genişletmek en önemli görev olarak önümüzde duruyor. Bu eylem birliğinin yasal savaşımın dışına zorlanmış olan sol örgütlerle eski CHP içindeki sol kanadın birliğine yönelmesinin zorunlu olduğu kadar, olanaklı olduğu da yerel seçimlerdeki deneyimlerde görülmüştür, öte yandan birçok yerde komünistlerle DYP ve Refah Partisi yandaşlarının, somut bir diyalog içine girmesinin olanaklı ve yararlı olduğu da kanıtlanmıştır.

Komünistler tüm halkın ulusal çıkarlarını en kararlı savunan, amaçları açık ve net politikalarıyla, yığınların haklı istemlerini en büyük özveriyle ve hiçbir çıkar gözetmeksizin destekleyen günlük savaşımalarıyla yerel seçimlere fiilen katılmışlar ve önlerine koydukları

görevleri başarıyla yerine getirmişlerdir. Şimdi çok daha geniş halk kesimleri

48

komünistlerin, halkımızı ve ülkemizi bu içler acısı duruma mahkum eden Amerikan emperyalizminin ve faşist diktatörlüğün en kararlı ve uzlaşmaz karşıtları olduğunu görüyorlar. Bu gidişi durdurmanın ve özgür, bağımsız, demokratik bir Türkiye'yi yaratmanın yalnızca komünistlerin gösterdiği yoldan, her güçlüğü göze alarak, birleşerek ve savaşıma atılarak olanaklı olduğunu görenlerin ve bu uğurda savaşıma girenlerin sayısı artıyor. Yerel seçimlerden bu yana işbirlikçi oligarşinin tek bir merkezden yönetilen propaganda aygıtlarının, partimize ve onun birlik politikasına yönelik karalama kampanyasına hız vermesi bunun bir göstergesidir.

Bugün TKP'ne karşı siyasi polisin saldırılarının yanı sıra çok yönlü bir psikolojik savaş yürütülmektedir. Bu saldırılar partimizin yığınlar içinde artan politik etkisini kırmaya, onu genel olarak öteki ulusal demokratik güçlerden ve özel olarak öteki sol güçlerden yalıtılmaya, bu güçlerin birliğini önlemeye yöneliktir, ister Reagan'ların ağzıyla olsun, ister sol kavramlar kullanarak olsun TKP'ye karşı saldırıların başvurduğu ana motif partimizi bir "dış güç" gibi göstermeye çalışmaktır. Partimizin görüşlerine, onun amaçları açık politikasına karşı ideolojik-politik bir savaşım yürütülmemekte, yalnızca

karalamalara, yakıştırmalara başvurulmakta-lir. Bunlar, bu kampanyayı yürütenlerin zayıflığı-

49

nın bir göstergesidir. TKP halkın ulusal çıkarlarını savunmada, Marksizm-Leninizm'i yaratıcılıkla ülkemiz koşullarına uygulamada, Amerikan emperyalizmine ve faşist diktatörlüğe karşı, ayağı yere basan ulusal, demokratik bir alternatif oluşmasına katkıda bulunmada etkinliğini artırdığı ölçüde, sınıf düşmanlarımız bizi bir "dış güç" gibi gösterme çabalarını artırmaktadır. Bu, işbirlikçi oligarşinin sahte sol alternatifler oluşturma, bunları öne sürme girişimleriyle birlikte yürümektedir.

Bugün partimizin yığınların savaşımıyla, halkın ulusal çıkarlarıyla kopmazca bağlılığı, ne kadar açıksa, anti komünist kampanyaların yürütücülerinin Amerikan uşaklığı, anti-ulusal, vatan düşmanı nitelikleri de o denli açıktır. TKP'ye karşı psikolojik savaş yenilgiye mahkumdur.

Ne yazık ki, özünde tüm anti faşist güçlere yönelen, tüm demokrasi güçleri üzerindeki baskılan gerekçelendirilmede kullanılan anti komünizmin etkisi, bu güçlerin sıralarına da yansıyor. Anti komünizmin olumsuz etkileri ulusal demokratik güçlerin birliğinin olduğu gibi, sol güçlerin birliğinin de önünde duran en önemli engel olmaya devam ediyor.

Anti komünizme, onun demokrasi güçlerinin sıralarındaki bölücü etkisine karşı ideolojik-politik savaşımları yetkinleştirmek, diktatörlük karşıtı güçle-

50

rin birliğini sağlama göreviyle sıkı sıkıya bağlıdır.

Şimdilerde kimi çevreler, zindanlarda politik tutuklular işkencelerle öldürülürken, milyonlarca halk açlıktan kıvrılırken, Amerikan emperyalisti memlekette at oynatırken, "solun hangisi demokratiktir, hangisi değildir, sosyalizmin hangisi demokratik olur, hangisi olmaz" türünden yaşamdan, halkın sorunlarından kopuk bir tartışma yürütüyorlar. Bu halkın barış ve demokrasi savaşımına zarar verici bir yaklaşımdır. Biz bunu, bu tür tartışmalar, partimizin görüşlerine ve savaşımına, onun canı gibi sevdiği ve savunduğu reel sosyalizm ülkelerinin politikalarına ve kazanımlarına yöneldiği için söylemiyoruz. Hayır! Biz, bizim üzerimizde bu denli ağır baskı varken, bizim görüşlerimizin ve çizgimizin demokratik olmadığı üzerine özgürce yazılıp çizilebilmesi hakkında yararlanılmasının politik ahlaka sığıp sığmadığını da tartışmak istemiyoruz. Bizim asıl üzerinde durmak istediğimiz şudur: Bu tür görüşler, savunucularına ne sağlayacaktır? Bununla faşizme karşı daha mı kararlı ve etkili savaşabileceklerdir? Halkla daha sıkı mı bağlanabileceklerdir? Amerikan emperyalizmini daha mı kolay geriletebileceklerdir? Halka iş, ekmek, toprak sağlamada daha mı çok olanağa kavuşacaklardır? Bu

çevreler, halka faşizmin ne kadar antidemokratik olduğunu, Amerikan emperyalizminin ne kadar insanlık düşmanı olduğunu anlatmak yerine, bu görevleri yete-

51

rince yerine getirmeden, Marksizm-Leninizm ve reel sosyalizm üzerine görüşlerini (ki bu görüşler üzerine biz bu çevrelerle baş düşmana karşı savaşıma zarar vermeyen bir tartışmayı her zaman görev bileceğiz), öne çıkardıkları sürece, bundan yalnızca emperyalizm ve gericilik yarar sağlayacaktır.

öte yandan antisovyetik ve anti komünist saldırılar karşısında diktatörlük karşıtı birçok çevre bugün bu saldırıların kendilerini de tehdit ettiğini görüyor. Ne ki, bu saldırıları geri püskürtme yöntemi olarak, önce bu saldırılan yöneltenlerin, sosyalist ülkeler ve komünistler üzerine getirdikleri yalan ve asılsız savlan doğrulamayı, ondan sonra Amerikan emperyalizminin ve faşist çevrelerin içyüzünü sergilemeyi yeğliyorlar. Bu kimin işine yarıyor? Dünyada Amerikan emperyalizminin, ülkede faşist diktatörlüğün, kamuoyunda anti Sovyetik ve anti komünist bir mutabakat sağlamayı önlerine ana hedef olarak koydukları kavranırsa, bu sorunun yanıtı da kendiliğinden ortaya çıkar.

O nedenle, "evet Sovyet tehdidi vardır, ama Amerikan tehdidi de vardır", ya da "evet TKP bir dış güçtür, demokrat değildir, ama faşizm

de kötüdür" türünden tutumlar yalnızca halkın düşmanlarının güçlenmesine yarıyor.

Biz kimseden sosyalist ülkeleri ya da partimizi övmesini beklemiyoruz. Ama, partimize ve sos-

52

yalist ülkelere ilişkin yalanlara hak vermemelerini istemek en doğal hakkımızdır, öte yandan antisovyet ve anti komünist yalanlara hak verseler de, vermeseler de eğer bu güçler emperyalizme ve faşizme karşı savaşırlarsa, düşmanın saldırılarına hedef olmaktan kendilerini nasıl olsa kurtaramayacaklardır. Son dört yılın deneyi bunu gösterdi. Şu görülmelidir ki, sosyalist ülkelerle, komünistlerle işbirliği ve dostluk bu saldırıları başarıyla geri püskürtmenin önkoşuludur.

Değerli yoldaşlar,

Yerel seçimlerden bu yana yer alan gelişmeler, Türkiye'de demokrasiye geçildiği ya da geçilmekte olduğu yolundaki burjuva yalanlarını ve sözde solcuların faşist rejimin çözüldüğü yolundaki savlarını çürütüyor ve halkımızı bekleyen tehlikeleri daha açık ortaya seriyor.

Diktatör Evren şimdi her ağzını açtığında, "Anayasayı değiştirmek isteyenler " e "af isteyenler "e çatıyor. Tehditler savuruyor.

işbirlikçi oligarşi işçi sınıfı üzerindeki baskılan daha da artırıyor. Bu asalak azınlık, işçi sınıfına 12 Eylül Anayasasının yok düzeyine indirdiği sendikal hakları bile kullandırmamak istiyor, öte yandan

Ziraat Odalarının, Ziraat Mühendislerinin örgüt başkanlarına "siyasetle uğraştıkları" gerekçesi ile, yani üyelerinin çıkarlarını ve ülkemiz tarımını bekleyen tehlikeleri dile getirdikleri için davalar açılı-

53

yor. Beş yıl önce çekilmiş filmlerde, doldurulmuş plaklarda "komünizm propagandası" keşfedilerek sanatçılar tutuklanıyor. Yeni avukatlık yasası ile avukatların eli kolu iyiden iyiye bağlanmak isteniyor. Basın üzerindeki sansür sürüyor. Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem yeni hapis cezalarına mahkum edilmek isteniyor. Cezaevlerindeki politik tutuklular üzerinde ince-kaba en insanlık dışı uygulamalar yapılıyor. Yeni yeni idam cezalan kesiliyor. DYP kapatılmak isteniyor. Eski CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit hakkında yeni davalar açılıyor. Evren' in kılıcı tüm burjuva muhalefetin tepesinde sallanıyor.

Son gelişmeler ülkemizdeki rejimin faşist karakterini ve özelliklerini daha açık ortaya koyuyor. Nedir bu özellikler? Pentagon'un "asıl düşman içerdedir" anlayışına göre örgütlenmiş, şimdi dışa karşı saldırı olanaklarını da artırmaya çalışan ordunun başındaki Amerikancı, militarist, zorbalıkla her sorunu çözebileceklerini sanan generaller tüm önemli politik karar alma noktalarını ellerinde bulundurmaktadır. Ordu üst yönetimi politik erk üzerinde her türlü denetimden uzak söz

sahibidir. Generaller dış politikada ve iç politikada başkasına söz hakkı tanımak yanlısı değillerdir.

Ekonomik politika erke ortak olan Özal ve üç-beş adamına bırakılmıştır, Özal ve çetesinin uygulamaları üzerinde ne parlamentonun ne ANAP ör-

54

gütünün, hatta ne de hükümetin tümünün kesin bir söz hakkı vardır. Bu çevre bunların hiçbirini "takmamakta", doğrudan Wall Street'in, İMF'nin ve işbirlikçi holdinglerin merkezlerinin buyrukları doğrultusunda çalışmaktadır. Bu ekonomik politika, bunalımın tüm yükünü halkın sırtına bindirmeye ve ülkeyi emperyalizme daha sıkı bağlamaya, emperyalist sömürü ve yağmayı, bir avuç işbirlikçi holdingin vurgunlarının kat kat artırmaya yöneliktir.

Sivil devlet aygıtının belirleyici noktalarına MHP'li faşist kadrolar getirilmektedir. 12 Eylül dönemi boyunca ABD emperyalizmine ve işbirlikçi oligarşiye hizmet ve bağlılıkta "iyi sınav vermiş" MHP kadroları artan ölçüde devreye sokulmaktadır. Sıkıyönetimin yerine geçirilmek istenen olağanüstü hal uygulamasının koordinasyon kurulu başkanlığı, Devlet Memurları Atama Komitesi, Emniyet Genel Müdürlüğü vb. makamlara getirilen MHP'liler eliyle devletin gerek sivil baskı aygıtları, gerekse sosyal ve ekonomik amaçlı aygıtları baştan aşağı iyice faşistleştirilmektedir.

Birçok yerde ANAP'lı belediye başkanları, eski MHP'li kadrolar ya da yerel Mafya şebekelerinin başlandır, işbirlikçi oligarşi, öte yandan

gizli mason örgütlerinin legal kollan olan Rotary, Lion, Propeller vb. örgütleri il il, ilçe ilçe yayarak, burjuvazinin öteki kesimlerini kendine ve faşist rejime

55

bağlamaya çalışıyor. Şimdi devletin ve ANAP'lı belediyelerin desteğiyle emekçi mahallelerinde, patronların desteğiyle fabrikalarda para militer faşist örgütler canlandırılmakta, deneyli MHPliler katiller gerektiğinde terörizmi tırmandırmaya hazırlanmaktadır. MİSK'in açılmasıyla, faşist hareket sendikal alanda da güçlendirilmek isteniyor. YÖK ile tüm üniversite ve yüksek okullar kışlaya çevrilip, MHP'li ve mason yöneticilerinin eline verildikten sonra, şimdi devletin öteki ideolojik ve propaganda aygıtları, TRT, Basın Yayın Genel Müdürlüğü, Anadolu Ajansı, Tarih ve Dil Kurumlarının yerine oluşturulan kuruluş da MHP'lilerin eline verilmiştir. işbirlikçi oligarşinin boyalı basını "Türkler cihanın medeniyet ufkunda bir güneş gibi doğmaya hazırlanıyor" palavralarıyla, her gün bir yenisini uydurduğu düzmece tartışmalarla, Turgut Özal'ın tuhafliklarıyla, lotaryacılık ve seks ticaretiyle halkı o-yalamaya çalışırken, sinsice bu adımlar atılmakta ve sonuçta devletin askersel ve sivil tüm baskı aygıtlarıyla, tüm ideolojik ve kültürel kurumlarıyla Amerikancı faşist kadroların elinde bulunduğu, yasal zorbalığın yetmediği yerde faşist para militer örgütlerin devreye gireceği bir

politik sistem kurumlaşmaktadır, işbirlikçi oligarşinin umduğunun tersine, ANAP'ın kendine kalıcı bir yığınsal destek

56

sağlamasının olanaksız olduğunun çok çabuk ortaya çıkması ve halkın savaşımının yükselmesi olasılığı bu sürecin daha da hızlandırılmasını getirmiştir, işbirlikçi oligarşi elbette diktatörlüğe sosyal taban oluşturma amacından vazgeçmemiştir, sosyal demagojiyi sürdürmektedir, ama bir yandan da halkın küçük bir hak istemi için bile olsun, eyleme atılması durumunda, bunu "dış kaynaklı terörizm" diye damgalayacak gürültülü bir yaygarayla birlikte, halka karşı var gücüyle saldırıya geçmeye hazır beklemektedir.

Bu halk düşmanı rejimin efendileri, militarist generaller, işbirlikçi holdingler ve her ikisinde baş desteği olan Amerikan emperyalistleridir.

Bu üçlü sacayağının insanlık, barış ve halk düşmanı uğursuz işbirliğinin en somut örneği geçenlerde imzalanan F-16 savaş uçakları anlaşmasıdır. Bu anlaşma ülkemiz tarihindeki en büyük ulusal hıyanet belgelerinden biridir. Amerikan savaş uçakları elde etmek için Washington'a her türlü politik ve askersel ödün verenleri, Amerikan general Dynamics tekeline Osmanlı dönemindeki kapitülasyonların bin beterini tanıyanları, bu vatan düşmanı adımları atmaya zorlayan hiç de öne sürdükleri gibi ulusal güvenliğimizi korumak kaygısı

değildir. Yalnızca kendi bencil çıkartandır. Bunlar F-16 Filoları ile Ortadoğu'da daha güçlü olacaklarını u-

57

muyorlar, devlet kasasından finanse edilecek askersel üretim ve montaj işlerine, askersel inşaat işlerine katılarak dev karlar elde etmeyi planlıyorlar. TUŞ AŞ, Aselsan vb. kuruluşların denetimini ellerinde tutan generaller ile, Amerikan ve NATO üs ve havaalanlarının genişletilmesi, uçak vb. fabrikaların inşaatı işlerini üslenen Enka vb. holdingler içice geçiyorlar. Hepsi de Amerikan tekellerine daha sıkı bağlanıyorlar. Bir yandan da bunların Ortadoğu'daki vurgunlarına aracılık ve komisyonculuk yapmaya yöneliyorlar. Böylece Amerikan askersel planlarının gerçekleşmesinden nesnel çıkarları olan, ipleri Washington'un elinde, son derece asalak, gerici, gerginlik yanlısı bir zümre oluşuyor. Bu sürekli olarak ABD'den Türkiye'ye militarizm, faşizm ithal eden, karşılığında sürekli halkın alın terini, emeğini, ulusal zenginliklerini sürekli emperyalizme peşkeş çeken, dolara tapan, aşağılık, yoz bir zümredir.

Değerli yoldaşlar,

Günümüzde faşizm, tıpkı onun ana dayanağı olan Amerikan emperyalizmi gibi nesnel gerçekleri kabule yanaşmayan, mantığın emrettiklerine karşı direnen, çağın gidişinin tam tersi yöndeki amaçlara ulaşmak için her çılgınlığı göze almaya hazır bir rejim

demektir. Bu nedenle son derece tehlikeli, ama genel olarak zayıf ve her zaman istikrarsızlığa mah-

58

kum bir rejim demektir, ancak süngü gücüyle ayakta durabilen bir rejim demektir.

Türkiye'de faşizmin sosyal tabanı çok dar kalmaya mahkumdur. Çeşitli manevralarla zaman zaman etki alanını genişletmeyi basarsa bile, halk içinde sağlam bir desteği olmayacaktır. Evren-Ören-Özal ikilisinin gerek içerde, gerek dışarıda atacakları her adım önünde sonunda bir bumeranga dönecek, dönüp kendilerini vuracaktır.

Toplumsal ve politik çelişkileri daha da derinleştirecektir, işbirlikçi oligarşi manevra yapmayı yarın daha da yıprandığı koşullarda bin bir uğraşla bugünkü konumuna yükselttiği Özal ve ekibini silkip atmayı, at değiştirmeyi de deneyebilir. Ama bunalımına çözüm bulamayacaktır.

Bu rejim zayıftır, ama kendiliğinden yıkılmaz. Militarist generaller, sivil faşist kadrolar elde ettikleri iktidar konumlarını kendiliklerinden demokrasi güçlerine teslim etmezler.

Tüm diktatörlük karşıtı güçlerin artık bu gerçekleri görmesinin zamanı gelmiştir. Kimilerinin sandığının tersine, işbirlikçi oligarşi Özal'ın ekonomik politikasının başarısından umut kesse bile, bu rejimden vazgeçmez, geçemez. Halk birleşip savaşıma atılmadan durumda hiçbir kalıcı değişik-

elde edilemez.

Özal'ın ekonomik politikasının kesin çöküşe

59

mahkum olduğu her geçen gün daha açık kanıtlanıyor. Şimdi Özal'ın kendi maliye bakam bu politikanın geleceğinden kuşku duyduğunu açıklıyor. Biz 24 Ocak politikasının açmazına işaret ederken, bize "Özal'ı başarısız göstermek için gerçekleri çarpıtan kötü niyetli vatan hainleri" diye saldıran Amerikancı Ilıcak, şimdi ekonomik durum üzerine "sırat köprüsünden geçiyoruz, her an cehennem ateşlerinin içine yuvarlanabiliriz" diye yazıyor ve gūnaşırı Özal politikasının önüne koyduğu amaçlara ulaşamadığını kanıtlayan yazılar yayınlıyor. Bugün en ağır biçimde işçi sınıfının yaşadığı ekonomik gerileme 50 milyonun en az 45 milyonunu şiddetle etkilemeye başlamıştır, işçi sınıfının ve ö-teki emekçilerin son 20 yıldaki tüm kazanımları geri alınmıştır. Bugün asgari ücretle günde yalnızca 10 ekmek, ortalama ücretle ise 20 ekmek alınabilmektedir, işsiz sayısı her gün 1000 kişi artmaktadır. Son bir yılda iş kazalarında ölen işçi sayısında yaklaşık % 30 artış olmuştur. Küçük üretici tütüne verilen son baş fiyatlarda görüldüğü gibi yıkıma sürüklenmektedir. Açılan dışalım kapılan sanayideki küçük işletmecileri de yok olmaya itiyor. Yalnız İstanbul'da haftada yaklaşık 800 esnaf yok oluyor. Memur maaşları düşük kalmaya devam ediyor. Şimdi üniversiteler de paralı yapılmaktadır, üniversite sınavına giren 435 bin öğrencinin 300 bini

yurtlara başvuracak 110 bin üniversite öğrencisinin 100 bini açıkta kalacaktır.

Bugün DPT "1,5 trilyonluk bir yatırımla işsizliğe çare bulunabilir" derken, Evren-Özal ikilisi tam da 1,5 trilyon tutarındaki bir parayı F-16 projesine bağlıyorlar, öte yandan ellerindeki fonları har vurup harman savuran büyük kapitalistlerin devlete olan kredi borçları 600 milyar, SSK'ya ödemedikleri primlerin tutarı ise 80 milyar bulmuştur. Gerçekler bu kadar somuttur.

ÖRGÜTLÜ BİR MUHALEFET OLUŞABİLİR

Halk bugün bu gidişe karşı tepkisini daha açık göstermeye başlamıştır. Fabrikalardaki direnişlerin sayısında artış vardır. 12 Eylül'den bu yana ilk kez tütün üreticileri düşük baş fiyatlarını açık protesto etmişlerdir, üniversitelerde şimdi YÖK 'e karşı daha geniş öğrenci çıkıştan gerçekleşiyor. Kimi yerlerde küçük esnafların protesto eylemlerine tanık oluyoruz, 1 Mayıs bu yıl daha etkili ve geniş kutlandı. 1256 aydının af ve demokrasi istemini yükseltmeleri diktatörlüğe indirilmiş yeni bir darbedir. Eğer generallerin bu çıkışa karşı saldırısı geri püskürtülebilirse, uzun süren bir suskunluktan kurtulmayı başaran aydınların hareketi, demokrasi

savaşımında yeni bir dönemeç noktası olabilir, önümüzdeki dönemde rejime karşı tepkiler daha da yaygınlaşmaya, daha geniş boyutlar almaya adaydır.

Ama eğer biz, Özal'dan umut kesilmesinin ve geniş yığınların artan açlığa ve işsizliğe karşı duyduğu derin tepkinin, halkı kendiliğinden rejime son verecek yığınsal eylemlere ve ilerici alternatife yönelteceğini sansaydık, en büyük yanılgıya düşmüş olurduk. Tam tersine halka somut savaşım hedefleri gösterecek ilerici bir alternatifin yokluğunda halkın her eylemi yenilgiye mahkumdur.

Kamuoyunda şimdi alternatif sorunu daha geniş tartışılıyor. Tekelci basın kamuoyunu Özal politikasının tek alternatif olduğu ve demokrasiye ancak generallerin çizdiği sınırlara bağlı kalınırsa ulaşılabileceği yolunda koşullandırmak için yoğun bir çaba harcıyor. Evren-Özal ikilisinin zorla dayatmaya çalıştığı alternatifin halkımız açısından ne anlama geldiği her geçen gün daha iyi görülüyor: Bu ekonomik bunalımın tüm yükünün halkın sırtına bindirilmesidir, halkın cebindeki son kuruşun da çekilip alınması, durumunun her geçen gün daha da kötüleşmesidir, ekonominin ulusal temellerinin yıkılması-dır. Biz ise, bunalımın yükünü işbirlikçi oligarşinin, vurguncuların ve vergi kaçakçılarının sırtına

bindirilmesini, halkın ekonomik ve sosyal haklarının artırılmasını, ulusal ekonominin güçlendirilmesini, işsizliğe karşı acil önlemler alınmasını savunuyoruz.

Evren-Özal ikilisinin dış politikası ABD emperyalizminin dümen suyunda, gerginlik ve çatışma yanlısı bir yolda ilerlemek, onun dünya çapında bir nükleer savaşı hazırlamasına fiilen yardımcı olmaktır.

Biz ise barış ve yumuşama yanlısı tüm komşularımızla dostluk ve işbirliği doğrultusunda, barış içinde yan yana yaşama ilkelerine sadık bağımsız bir dış politika çizgisini savunuyoruz.

Evren-Özal ikilisi faşizmi kurumlaştırmaya çalışıyor, halkın demokratik hak ve özgürlüklerini yok ediyor. Kürt halkının ulusal haklarını barbarca çiğniyor.

Biz ise demokrasiyi, eksiksiz demokratik hak ve özgürlükleri, Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıya son verilmesini savunuyoruz.

Evren-Özal ikilisi Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçi oligarşinin çıkarlarını kolluyor, onların iktidarını temsil ediyorlar.

Biz ise, gerek iç ve dış politikada gerekse ekonomik ve sosyal politikada bu bir avuç halk ve vatan düşmanı azınlığın dışında kalan tüm nüfusun ortak çıkarlarını dile getiren bir alternatif savunu-

63

yor ve bu alternatifi yaşama geçirilmesi için, tüm ulusal demokratik güçlerin ortak iktidarını amaçlıyoruz.

Biz bir yanda ABD emperyalizminin ve işbirlikçi oligarşinin, karşı yanda tüm halkın, nüfusun ezici çoğunluğun çıkarları arasında net bir ayırım yapıyor ve birincilere karşı halkın yanında yer alıyoruz. Biz halkımızı bu diktatörlüğün elinden kurtarmak için bizimle aynı görüşleri paylaşmasalar da diktatörlüğe şu ya da bu ölçüde karşı çıkan tüm güçlerle işbirliği yapmak istiyoruz.

Böylesi bir işbirliğinin zorunluluğu açıktır. Bunun gerçekleşmesinin önünde hala bir dizi engel olmasına karşın, birliğin sübjektif koşulları düne oranla daha gelişmiştir.

Yerel seçimlerde, tüm diktatörlük karşıtı güçler aynı hedefe vurmayı başarmışlardır. 5 sol partinin yerel seçimlerde ortak tutum alması, ardından 6 sol partinin ortak bir af kampanyası yürütmesi, 1256 aydının bir bildirgeyle demokrasi savaşımında etkin bir yer alması, tüm bunlar bu yolda daha ileri adımlar atılmasının örgütlü bir muhalefetin ortaya çıkmasının olanaklı olduğunu gösteriyor.

SOL GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİ VE SORUNLAR

Bugün partimizin dikkatlerini çevirdiği temel

64

bağlaşıklık sorunu sol güçlerin birliği sorunudur. Solun birliği sorunu genel olarak sol içindeki üç ana akımın birliği demektir. Birincisi işçi hareketi içindeki, ikincisi proleter olmayan halk kesimlerinin sıralarındaki, üçüncüsü Kürt ulusal hareketi içindeki sol akımdır. Tüm bu sol akımlar bugün sosyalizme yönelme hedefinde birleşiyorlar.

Genel sol hareket içinde bir yandan Marksizm-Leninizm' in güçlü bir etkisi vardır, öte yandan tutarlı devrimci demokratlıktan, sosyal reformizme, hatta revizyonizme kadar değişik akımların etkisi de söz konusudur. Sol hareketin bu üç ana akımı birleştiğinde çok geniş bir güç oluşturabilir ve en geniş barış yanlısı ve diktatörlük karşıtı güçlerin birliğinin sağlanmasında büyük bir rol oynayabilirler. Böylesi bir sol birlik devrimci süreçte belirleyici rol oynamaya adaydır. Söz konusu üç ana kolun her biri, irili ufaklı birçok örgüt tarafından bölünmüştür. Bu olgu durumu karmaşıklaştırıyor, ama birlik çalışmalarına daha büyük önem kazandırıyor.

Partimizin 5. Kongresi sonrasında sol güçlerin birliği yolunda önemli bir gelişme, 6 parti arasında giderek güçlenen bağlaşıklık ve işbirliği süreci oldu. Bugün bu süreci daha da geliştirmek için nesnel ve öznel koşullar düne oranla çok daha olgunlaşmıştır. Ancak bu olumlu gelişmeye dikkati çek-

65

mekle birlikte, daha henüz bu sürecin başlangıcında olduğumuzu da görmeliyiz, üstte olumlu bir biçimde gelişen bu politik bağlaşıklık henüz altta kadrolar arasında ve yığınlar içinde yeterli bir destek kazanmış ve kalıcı bir nitelik almış olmaktan uzaktır. Bu nedenle bu işbirliğinin sürekliliğini ve kalıcılığını güvence altına alacak bir perspektifle geliştirilmesi önümüzde önemli bir politik görev olarak duruyor. Bu noktada aşmak zorunda olduğumuz kimi güçlükler var.

Bu güçlüklerden biri, cephe birliği konusundaki kimi farklı yaklaşımlardır, işbirliği yaptığımız bazı partiler, 6 parti arasındaki işbirliği platformunun geliştirilmesi ve kalıcı hale getirilmesini, uzun ve kısa erimli iki ayrı programın hazırlanması sorunu olarak görüyorlar. En geniş demokrasi güçlerinin birliği için güncel demokratik istemleri içeren, kısa erimli ve sol güçlerin birliği için stratejik amaç olan demokratik devrimi kapsayan uzun erimli programlar, cephe öneriyorlar. Bizce, 6 partinin demokratik devrimi kapsayan uzun erimli amaçlar için ayrıntılı bir ortak program arayışı içine girmesi birçok açıdan sakıncalar taşımaktadır. Birincisi böyle bir ortak programı oluşturmanın taşıdığı zorluklardır. Böylesi bir çalışma, her partinin kendi programına bağlı olmasından kaynaklanan görüş ayrılıklarını derinleştirecek, sonuçsuz tartışmalara yol açacaktır, ikincisi

66

böyle ortak bir program yapılırsa bile, bu kaçınılmazlıkla eklektik bir metin olacaktır, üstelik, yalnızca 6 partinin oluşturacağı böylesi uzun erimli bir programın varlığı, birliğe her yeni katılacak sol güçlerin yeniden bu programın gözden geçirilmesi talebini, dolayısıyla uzun tartışmaları getirecektir. Her partinin kendi programıyla çelişen yanlar taşıyacaktır. Bunun sonucunda ya her. partinin programı gölgelenecek, ya da savunulması zor ve çok çabuk çiğnenecek bir program üretmiş olacağız. Üçüncüsü böyle bir çalışma bizim dikkat noktamızı asıl

sorundan, yığınları tabanda birleştirecek güncel istemler etrafında ortak kampanyalar yürütmek ve 6 partinin işbirliğini yığınsal destekle kalıcı bir hale getirme görevimizden de uzaklaştıracaktır. Kanımızca 6 parti arasında bugün gerekli olan onların devrime kadar birlikte yürüme konusundaki kararlılıklarını dile getiren ve onları birleştiren en temel Marksist-Leninist ilkeleri: dünya komünist hareketine, Sovyetler Birliği'ne, sosyalist sisteme karşı tutum, başlıca uluslararası sorunlar ve barış savaşımı, Türkiye'nin bunalımdan çıkış yolu ve demokratik devrim, devrimin çözeceği başlıca görevler, işçi sınıfının hegemonyası ve öncülüğü, cephenin zorunluluğu, antisovyetizm ve anti komünizme karşı ortak savaşım gibi ilkeleri içeren bir ortak yaklaşımın belirlenmesidir. Ancak asıl dikkat

67

güncel politik göreve, diktatörlüğün yıkılması görevine bağlı olarak ortak enerjimizi süratle seferber etmeye, yığınların birleşmesine ve savaşımına yardımcı olmaya ve en geniş demokrasi güçlerini birleştirebilecek güncel istemleri belirlemeye verilmelidir. Plenum bu sorunları ve yaklaşımları tartışmalı ve partimizin 6'lı işbirliğini geliştirme yönündeki perspektifini açıklığa kavuşturmalıdır.

6 Parti arasında eylem birliği sürecini daha da geliştirme yolunda aşmamız gereken bir sorun da merkezi planda alınan ortak kampanya kararlarını yaşama geçirecek ortak örgütsel mekanizmaların yaratılmasıdır. Son genel af kampanyası bu konudaki pratik-örgütsel

görevleri daha yakıcı bir biçimde gündeme getirdi. Bu soruna çözüm ararken farklı çalışma koşullarına bağlı olarak Türkiye ve Batı Avrupa için ayrımlı yanaşmak gerekiyor. Batı Avrupa'da 6 partinin merkezi planda aldığı ortak kampanya kararlarını yaşama geçirmek için ülkeler düzeyinde ortak örgütsel mekanizmalara gereksinim vardır ve bunları yaratmak olanaklıdır. Kanımızca bunun için en uygun biçim ülkelerde ortak dayanışma komiteleri oluşturmaktır. Bunun biçimi her ülkedeki somut duruma bağlı olarak belirlenebilir. Ayrıca yabancı dilde ortak bir enformasyon bülteninin çıkarılmaya başlanması, Batı Avrupa çapında dayanışma hareketinin eylem birliği teme-

68

linde merkezi bir yapıya kavuşturulmasının önünü açacak önemli bir adım olacaktır. Ancak Türkiye'de böylesi ortak örgütsel birimlerin oluşturulması şimdilik olanaklı değildir. Bu nedenle alman merkezi kararların Türkiye'de yaşama geçirilmesi kaçınılmaz olarak her partinin örgütsel bütünlüğü çerçevesinde kendi kanallarıyla çözmesi gereken bir sorundur. Bu konu bir yanı sıra dönemin getirdiği koşullarla bağlıdır. Ama aynı zamanda ilkesel planda örgütlenme anlayışıyla ilgili yanlar da taşımaktadır. TKP açısından sorun açıktır. Bizim için örgütsel bakımdan merkezi organlarımızın aldığı kararların Batı Avrupa'da ya da ülkede yaşama geçirilmesinin önünde hiçbir engel yoktur, işbirliği çalışmalarına katılan TKP temsilcileri bir bütün

olarak Batı Avrupa'daki ve Türkiye'deki parti örgütlerini temsilen bu çalışmalara katılmaktadır.

Değerli yoldaşlar,

Uzunca bir süre önce Paris toplantısıyla başlatılan sol güçlerin birliği yolundaki çabalar sonuç vermedi. Toplantılar somut bir ürün vermeden kısa bir süre önce dağıldı. Partimiz işbirliği yaptığımız diğer 5 parti ile birlikte bu çalışmalara katıldı. Bu toplantıların sol güçlerin demokratik güç birliği yolunda kalıcı somut bir sonuç vermesi için çaba arcadı. Ancak 6 partinin bu konuda yürüttüğü ortak çaba sonuç vermedi.

69

Bu olumsuz sonucun başlıca nedenleri nelerdir? Birincisi, yaşanan bunca deneye karşılık güç birliğinin zorunluluğunun yeterince kavranmamış olmasıdır. Birçok parti henüz dostlarını ve düşmanlarını yeterli açıklıkla belirlemiş olmaktan, baş düşmana karşı kimlerle birlikte yürüyeceklerini saptamış olmaktan uzaktırlar. Dar grup çıkarları hala güç birliği çalışmalarının önüne konuluyor. Açık, samimi bir niyetle işe başlamak yerine güç birliği için çaba sarf ediyormuş gibi gözükmek eğilimi ağır basıyor. Somut iş yapmaktan kaçmanın en kolay biçimi olarak da "en geniş birlik" adına militan Maoculardan kimseyi temsil etmeyen kişi ve örgütlere varıncaya kadar herkesi bir masa etrafında toplayarak sonuçsuz tartışmalara girmek tercih ediliyor.

İkincisi, bu sol güçlerin önemli bir bölümünün yediği darbeler sonucu dağılma eğilimine girmesi ve Türkiye'deki politik çalışmalarının durmasıdır. Avrupa'daki kadrolarının ülke ile bağlarının kopukluğu onları nesnel olarak olumsuz yönde etkiliyor. Pratik savaşımdan kopukluk bunu sürekli besliyor.

Üçüncüsü, bu durum birçok örgütün iç sorunlarını keskinleştirdi, bölünme ve parçalanma eğilimlerini güçlendirdi. İç sorunların artması onları dışa yönelik politik eylemden alıkoyuyor. Bu da ortak

70

iş yapmanın önünde bir engel oluşturuyor.

Sonuç olarak açıkça görülüyor ki bugün sol güçlerin bütününe ya da en azından önemli bir kesimini kalıcı bir güç birliği platformu çevresinde birleştirmek karmaşık bir görevdir. Bu konuda olumlu bir gelişmenin ortaya çıkması büyük ölçüde 6'linin ortak eylemliliğinin yükseltilmesine sıkı sıkıya bağlıdır. Bu nedenle bize en yakın güçlerden başlayarak eylem birliğini halka halka genişletmenin gereğini vurgulayan 5. Kongre kararımız bu konuda yol göstericiliğini koruyor.

Dev-Yol hareketi şimdi Batı Avrupa'da geçmiş teori ve pratiğini gözden geçiriyor ve sol serüvenciliğin demokrasi için savaşımın zorunluluğunu reddeden çizgisini eleştiriyor. Demokrasi savaşımına özel bir vurgu yapıyor. Burada Marksizm-Leninizm'in, sosyalizme ancak demokrasi için savaşım yolundan gidileceği tezini hatırlamak

yerinde olur. Ne ki Batı sosyal demokrasisinin ve Türkiye'deki küçük burjuva entelektüel "yeni sol" yanlısı dar bir grubun etkisi altında kalan kimi yurtdışı Dev-Yol yöneticileri bu olumlu yönelimi tersine çevirmeye, Dev-Yol içinde Marksizm-Leninizm'in tüm etkilerini silmeye çalışıyor. Dev-Yol hareketini reformist bir akıma döndürmek istiyor.

Şimdi sorun Dev-Yol hareketinin küçük burjuva sol serüvencilikten nereye doğru yöneleceği soru-

71

nudur. Çağdaş revizyonist görüşlerin etkisi altında sosyal reformizme mi, yoksa çağdaş Marksizmin yani Leninizm'in etkisi altında devrimci demokrasiye mi? Bu konuda hüküm vermek için zaman erkendir. Yalnız olumsuz süreçlere bakmak doğru olmaz. Bu hareketi sağlıklı bir yöne doğru yöneltecek Dev-Yol kadroları aslında küçümsenmeyecek olanaklara sahiptir. Bunlar için Marksizm-Leninizm'e dayanma olanağı en büyük etkidir. Onların bireysel terörizmin her türlü teori ve pratiğini reddetmeleri, buna karşılık hareketlerinin devrimci anti emperyalist geleneklerine sahip çıkmaları kendilerine nesnel bir üstünlük kazandırmaktadır. Dev-Yol'un öteki sol güçlerden yalıtılması çabalarına karşı koyan bu kadrolar öteki sol güçlerle ve KP ile işbirliği çizgisini savundukları için konumlarını güçlendirme olanaklarına sahip oluyorlar.

Sol güçlerin işbirliğinde Kürt devrimci demokrat hareketi büyük önem taşıyor. Bu hareketle ilişkilerimiz yalnızca ülkemiz açısından değil, Ortadoğu bölgesindeki barış ve ulusal bağımsızlık savaşımının çıkarları açısından da önem taşıyor. İran-İrak savaşı, emperyalistlerin, onların işbirlikçisi Ankara yönetiminin bu savaşa müdahale girişimleri Kürt sorununu daha da keskinleştiriyor ve karmaşıktırıyor. Partimizin bu soruna çok daha yakın bir ilgi göstermesinin zorunlu olduğu açıktır. Tür-

72

kiye Kürdistanı'nda ki ulusal hareketin yalnızca Türkiye devrimci sürecinde değil, bölgede barış yanlısı, anti emperyalist bir rol oynaması partimizin çabalarına ve Kürt devrimci demokrat hareketiyle bağlaşıklığına bağlı kalıyor.

Partimizin Kürt devrimci demokrat hareketinin temsilcileri ile işbirliği geliyor. Şimdi Kürt sorununa yaklaşımımızı örgütsel önlemlerle geliştirmeliyiz. Burada söz konusu olan ulusal sorun bürosunun güçlendirilmesidir.

Değerli yoldaşlar,

Bizim bağlaşıklarımızla ilişkilerimizde, onlardan ayrıcalık talep etmediğimizi birçok kere belirttik. Biz bu partiler üzerinde hegemonya kurma gibi amaçlar peşinde koşmadığımızı da birçok kere açıkladık. Biz bağlaşıklarımızı bizimle eşit haklı örgütler olarak görüyoruz ve herkesin de bize böyle yaklaşmasını talep ediyoruz.

Partimizin bu konumu özellikle sol güçlerin işbirliğini önlemek için çok çeşitli yöntemler uygulayan anti komünist çevrelerin ve anti-TKP çevrelerin eylemlerini artırdıkları şu sırada özel bir önem taşımaktadır. Şimdi her yerde TKP'nin örneğin TİP'i, TKEP'i vs. etki altına aldığı, bunların TKP'nin "güdümüne" girdiği, bu partilerde TKP'nin "5. kol"u faaliyet gösterdiği üzerine açık ve kapalı yoğun bir propaganda sürdürülüyor. Kuşkusuz bunla-

73

rın gerçekte hiçbir ilgisi yoktur. Amaç, sol güçlerin işbirliğini bozmaktır.

TKP, elbette işçi sınıfının öncü partisidir. Biz, tüm çalışmalarımızı işçi sınıfının en geniş yığınlarına öncülük yapabilmek amacına yöneliyoruz. Kendi partisinin çevresinde birleşmedikçe, proletaryanın devrimci süreçte hegemonyasını sağlamayacağını ve koruyup, derinleştiremeyeceğini söylüyoruz. Bizim bağlaşıklarımızla bu anlamda eşit olmak gibi inandırıcı olmayan, iki yüzlüce bir savımız yoktur. Biz, bağlaşıklıkta her biri eşit haklı olan partiler arasında yığınların güvenini kazanmak, onlara yol göstermek bakımından birinci sırada olmak için her şeyi yapıyoruz, bundan böyle de yapmaya devam edeceğiz. Bu alanda, yani yığınların güvenini kazanma, onlara en doğru yolu gösterme, onların her eylemini başarıya ulaştırma konusunda, bağlaşıklarımızla deyimi uygun

bulursanız, devrimci bir yarışma içinde olduğumuzu biliyor ve bunun gereklerini yerine getiriyoruz.

Ama bütün bunlarla, bağlaşıklarımızı zayıflatma, onları yalıtılma, eritme, içlerine sızma, onların zararına güçlenme gibi bize büsbütün yabancı amaçların hiçbir ilgisi yoktur. Pratik bize, yığınlarla bağı olmayan, bütünüyle güçsüz, yalıtlanmış gruplarla yapılan eylem birliklerin hiçbir biçimde devrimci sürece katkıda bulunmayacağını öğretmiştir.

74

En önemlisi, işbirliği yaptığımız bir partinin zayıflamasının, bölünmesinin, etkide bulunduğu yığınları yitirmesinin, otomatik olarak komünist hareketin güçlenmesi sorununu doğurmayacağı açıktır. Dahası birçok zaman böyle bir durum bizim partimizin de yığınlar arasındaki güvenini sarsmakta, bir bütün olarak devrimci sürece zarar vermektedir.

Sol çevrelerde, kadroların zaman zaman bir partiden diğerine kayması, her zaman eylem birliği sorunlarını karmaşık hale getiren bir etmen olmuştur. Ama biz bu olguyu eylem birliği açısından, sol güçler arasındaki ciddi bir sorun saymıyoruz. Çünkü bu türden kaymalar kural olarak her zaman birbiriyle bazen onaylanmaz boyutlara varan bir çatışma içindeki güçler arasında olmakta, sonuçta bütünüyle anti emperyalist hareketin zararına olarak işbirliğinde ayak direyen tarafın konumlarını gözden geçirmesine ve hareketi zayıflatan çatışma yerine

eylem birliğine yönelmesine varmaktadır. Pratik göstermiştir ki, eylem birliği yapan örgütler, savaşımalarını birbirlerine karşı yöneltmek yerine açık sınıf düşmanına karşı yönelttikleri her durumda güçlenmekte, örgütsel sorunlarını başarıyla çözmektedir, işte bu deney bize, dikkatimizi kimi sol basında abartılan bu olgunun yerine, bir başka soruna yöneltmemiz gerektiğini gösteriyor. Bu sorun şu ya da bu sol partinin kadrolarının

75

nereye yöneleceği değil, milyonlarca emekçinin sağdan sola doğru yöneltilmesi sorunudur. Kadrolarını birbirlerine karşı korumak için bazen inanılmaz bir enerjiyi, kaynağı, zamanı cömertçe harcayan tüm bu güçler, yığınların sola doğru kaymalarını getirecek olan belirleyici anda ne yapacaklarını düşünmek zorundadırlar. Kanımıza göre, bir süredir partimizin de aralarında yer aldığı 6 parti başlıca çabalarını geniş yığınların uyarılmasına çevirmekle tüm sol için örnek olmuşlardır.

Değerli yoldaşlar,

Bağlaşıklık politikası parti yönetimimizin şu ya da bu partiyle ilişkilerini belirleyen deyim uygunsuzsa, diplomatik bir reçete değildir. Partimizin bağlaşıklık politikası yalnızca propaganda ve ajitasyonumuzun içeriğini belirlemekle de sınırlı değildir. Bu politika her şeyden önce, işçi sınıfına her günlük savaşımında, tüm ezilenlere,

faşizmle ve militarizmle çelişkisi olan en geniş güçlere öncülük etmesinin yol ve yöntemlerini göstermektedir.

O nedenle eylem birliği üzerine konuşurken biz, yığınlar arasında çalışan parti örgütlerimizi, her şeyden önce temel örgütlerimizi dikkate almalıyız. Çünkü bağlaşıklık politikası ancak onların çalışmalarıyla uygulanabilir, işçi sınıfına taşınabilir. Fabrikadaki komünist, bizim eylem birliği politikamızın oldukça "ilkesel", "esnek" ya da pek "etkili" ol-

76

duğunu değil, kendisinin pratik çalışmalarına en doğru ve sonuç alıcı biçimde yol gösterdiğini söylediği zaman biz amacımıza ulaşmış olacağız.

Partiler arasındaki üst düzeydeki anlaşmalar, işbirliği çabaları hemen belirtelim ki, büyük önem taşıyor ve partimiz bu nedenle yukardan işbirliği için elden geleni yapıyor. Ama tüm çalışmaların geleceği tekrar yineleyelim ki, parti temel örgütlerimizin aşağıdan, tabandan eylem birliği çalışmalarına bağlıdır. Aşağıdan eylem birliği dendiği zaman, geçmişte pek sık rastlanan türden parti yönetimlerinin arasındaki ilişkileri taklit etmek, uzun görüşmeler, protokoller, yaptırım maddelerini içeren anlaşmalar gibi sözde "eylem birliklerinden" söz etmediğimiz çok açıktır.

Peki tabandan eylem birliği nasıl gelişecektir? Burada kullandığımız kavramın anlamını pek iyi anlamak gerekir. Biz, toplantı birliğinden,

örgüt birliğinden değil, eylem birliğinden söz ediyoruz. O nedenle bir komünistin eylem birliğine katkısı, her şeyden önce, tüm demokratik eylemlere var güçle katılmak, bu eylemlere yol göstermektir. Bizim örgütlerimiz örneğin Türk-İş'in yapacağı bir eylemi de, şu ya da bu sol partinin örgütlediği bir direnişi de partimizin görüşlerinden ödün vermek-,sizin destekleyeceklerdir. Komünistler her yığın eyleminin ön sırasında yer alarak, bu eylemlerde

77

partimizin görüşlerini yayarak, o eyleme katılan değişik politik inançtan emekçiyi komünistlerle eylem birliği yapmaya yönelteceklerdir.

Bir işletmede ya da bir örgütte farklı politik görüşlerden emekçilerin, gençlerin, aydınların tabandan işbirliği nasıl sağlanabilir?

Komünistlerin buralardaki emekçilerin ortak çıkarlarını ön plana getirmeleri ve herkesi bu temelde ortak eylemlere, davranışlara ikna etmeleriyle... Komünistler her zaman aralarında yer aldıkları yığının çıkarlarını üstün tutacak, onların çoğunluğunu birleştirecek olan talepleri, belgileri ustalıkla formüle edeceklerdir. Partimizin bu talepleri, belgileri desteklediğini yığınlara duyuracak, sürekli olarak onların güvenini kazanmak için çalışacaklardır. Verdikleri her sö-söze sadık kalarak, her türlü kurnazlığa, iki yüzlülüğe kararlı bir şekilde karşı koyarak, parti çıkarları adına her türlü fırsatçılığa izin

vermeyerek yığınların komünistlere güvenini sürekli pekiştireceklerdir.

Komünistler, şu anda yukardan işbirliği yaptığımız partilerin üyeleriyle eylem birliğini nasıl gerçekleştireceklerdir? Burada bize düşen temel görev yukardan yapılan anlaşmaların gereklerini yığınlar arasında ısrarla yerine getirmek, örneğin ortak yayınlanan bir bildiriye en geniş yığınlara duyurmak için çalışmak ve böylece bağlaşıklık partilerin üyelerine, örgütlerine sürekli örnek olmaktır. Biz

78

bağlaşıklarımızın üyelerine, partimizin alınan kararları yerine getirmek için elden geleni yaptığını böylece göstereceğiz ve onların da aynı şekilde aktif olarak harekete geçmesine yardımcı olacağız. Bağlaşıklık partilerin üyelerine, sempaticanlarına yönelik her türlü baskıya karşı en önce komünistler tepki göstermeli, bu partilerle dayanışma için elden gelen yapılmalıdır.

Değerli yoldaşlar,

Kuşkusuz, tüm bu anlatılanlar, derin gizlilikte çalışan parti temel örgütlerinin bağlaşıklık politikasına ilişkin görevlerini, yöntemlerini kapsıyor. Burada biz, anlaşılacağı gibi, yığınlar arasında sol partilerle birlikte ortak olarak neler yapılabileceği konusunu ele almadık. Ele aldığımız, bağlaşıklık için bizim, partimizin, temel örgütlerimizin neler yapması gerektiğinden ibarettir.

Açıktır ki, sol güçlerin işbirliği henüz, yukardan işletmelere kadar uzanan ortak cephe örgütleri yaratma aşamasına gelmemiştir. Bugün için yapılabilenler, parti yönetimlerinin yukardan diyalogu ve hangi konulan öne çıkaracakları, nasıl tutum alacakları konusunda anlaşmaları ile sınırlı kalmaktadır. Bu da bizim henüz işin başlangıç adımlarını attığımızı gösteriyor. Partimiz bu sürecin ilerletilmesi yukarda anlattığımız çalışma tarzını daha da olgunlaştıracaktır. Gerçekten belirtelim ki, işlet-

79

melere ve mahallelere dayalı ortak komiteler dışında, şu ya da bu parti kademeleri (il komiteleri vs.) düzeyinde oluşturulacak ortak koordinasyon komiteleri, uygun illegal biçimler geliştirilip, gerçekleşse bile, bu tabandan işbirliğinin organlarının yerini tutmayacaktır. Tabandan işbirliği yığınların işbirliğidir. Bu işbirliğinin sağlanmasında, bugün örneğin 6 partinin üst düzeydeki diyalogu önemli bir katkıda bulunuyor, yarın değişik örgütsel düzeylerdeki diyalog elbette çok daha fazla katkıda bulunacaktır. Fakat bu bütünüyle konspiratif çalışma alanına giren ve olgunlaştırılması için üzerinde çok ciddi çalışma gerektiren bir sorundur.

Buna karşılık yoldaşlar, burada kısaca, yurtdışında sol güçlerin eylem birliği sorununa elbette başka türlü yaklaşmak gerektiğini belirtmek isteriz. Şimdilik şunu belirtelim ki, Batı Avrupa ülkelerinde, sol güçlerin eylem birliğini, yukarıdan aşağıya doğru, işletmelere ve

mahallelere kadar yığınsal eylem birliği örgütleri düzeyine yükseltmek olanaklıdır. Bunun önünde hiçbir engel yoktur. Bu, değişik somut biçimler alabilir.

ULUSAL, DEMOKRATİK DİYALOG ÖNERİMİZ

Sol güçler, en geniş güçleri birleştirme yolunda şimdi reel olarak nasıl bir adım atabilirler? muhalefetin kendi politikasından gelen nedenlerle

80

sol güçlerle somut işbirliğine hazır olmadığı bugünün koşullarında yapılması gereken nedir? Partimiz, şimdi komünistler ve öteki sol güçlerle burjuva muhalefet güçleri arasında ulusal, demokratik bir diyalog kurulmasının zorunlu olduğunu savunuyor.

Ülkemiz dış politikada, ekonomik gelişmede, politik yaşamda bu denli büyük tehlikelerle karşı karşıyayken, milyonlarca emekçi katıksız ekmeğe mahkum edilmiş, ülke baştan başa bir hapisaneyeye çevrilmişken, halkın ulusal çıkarları için her özveriyi göze alarak savaştan komünistlerle, sol güçlerle işbirliği tüm diktatörlük karşıtı güçlerin çıkarına olacaktır. Biz kimseden kendimiz için bir şey istemiyoruz. Biz halkın çıkarları için, ülkemizi savaş tehlikesinden ve faşist diktatörlükten kurtarmak için bu gidişten kaygı duyan herkesle işbirliği yapmak istiyoruz. Ne kendi amaçlarımızı, ne de kiminle dost, kime düşman olduğumuzu gizliyoruz.

Ulusal, demokratik diyalog dediğimiz nedir? Bu, bizim ve şimdi işbirliği yaptığımız sol güçlerin Amerikan emperyalizminin ve faşist

diktatörlüğün halkımızın ulusal çıkarlarına düşman her kararma, uyguladıkları her politikaya karşı en geniş güçlerin üzerinde birleşebileceği ve yığınları savaşa çekebilecek demokratik alternatifler ortaya koyması, imlan yayması ve bunları herkesle, tüm diktatörlük karşıtı güçlerle tartışmasıdır.

81

Faşist rejimden nasıl kurtulunacak, demokratik bir ortama nasıl geçilecek, bunun yolları nedir? Tüm diktatörlük karşıtı güçler bu konularda kendi aralarında demokratik yapıcı bir tartışma yürütmelidirler. Hiçbir meşruluğu olmayan parlamentonun arkasındaki cuntaya, onun hükümetine karşı savaşında hangi çalışmalar yapılmalıdır, ortak eylemler ya da eşgüdümlü paralel eylemler gerçekleştirmenin olanakları nedir? Biz, hiçbir ön koşul öne sürmeksizin herkesle bu konular görüşmeye hazırız. Bu yolla böylesi konular üzerinde ortak görüşlere ulaşmak olanaklıdır.

Açıktır ki, şu anda sol güçlerin dışında kalan muhalefetin temsilcileri kendi politikalarında varolan emperyalizmle ve faşist rejimle uzlaşmaya açık çizgiden ötürü diktatörlük karşıtı geniş güçlerin cephesine yanaşmıyor. Ne ki biz bu olgudan, böyle bir diyalogun olanaksız olduğu sonucunu çıkarmıyoruz. Bizce, ulusal demokratik bir diyalog komünistlerle burjuva muhalefeti izleyen geniş yığınların birleşmesi için güçlü bir araç olabilir.

TKP böylesi bir diyalog için burjuva muhalefet partilerinin, rejimle çelişkisi olan basının, dürüst aydınların bugünkü durumdan çıkılması için öne sürdükleri görüşleri, önerileri ele almaya, tartışmaya değer sayıyor. Biz bu görüşlerle kendi açımızdan tartışacağız, kendi görüşlerimize, halkın çıkarlarına yakın

82

gördüğümüz her yaklaşımı destekleyecek, tersi görüşleri ise eleştirecek, halkımıza duyuracağız.

Diktatörlük karşıtı güçlerin arasındaki ulusal, demokratik bir diyalog, yalnızca yığınların savaşımlarının birleşmesine değil, aynı zamanda faşist çetenin elinden tüm demokrasi güçlerine karşı yönelttiği anti komünizm silahının alınmasına da katkıda bulunacaktır.

HALK BİZE YANIT VERECEKTİR

MK'mizin 1. Plenumu 1984 yılı boyunca tüm çabaların 4 ana konu çevresindeki savaşımlar üzerinde yoğunlaştırılmasını saptadı.

Geçtiğimiz dönem bu saptamanın ne denli yerinde olduğunu gösterdi.

Bu kısa dönem içinde her dört alanda da halkın tepkisinin arttığına tanık olduk. Bu tepkileri derinleştirmek, eyleme dönüştürmek için savaşımlar görevi önümüzde duruyor.

Bugün bir genel af hareketinin oluşmuş olduğundan söz edebiliyoruz.

Militarist generaller ve Özal hükümeti bu hareketi geriletme, dağıtmak için ince kaba her yönteme başvuruyorlar. Bir yandan da genel affı zorunlu kılan asıl olguyu, onbinlerce politik tutuklunun

varlığını gözlerden kaçırmaya, af istemini politik tutukluları dışarıda bırakacak söz-

83

de bir afla söndürmeye çalışanlar var.

TKP ve öteki 5 sol partinin birlikte Batı Avrupa'da yürüttükleri af kampanyası başarılı sonuçlar verdi. Avrupa Konseyinin Türkiye'ye ilişkin kararına, politik genel af ve politik göçmenlerin haklarının geri verilmesi istemlerinin girmesinde bu kampanyanın önemli bir rolü oldu. 1256 aydının af istemine sahip çıktıklarını açıklamaları genel politik af hareketini daha da güçlendirdi. Gericilik tüm çabalarına karşın bu istemi kamuoyunun gündeminden indirmeyi başaramıyor. Tutuklu ilericilerin yiğit direnişi ve tutuklu yakınlarının aktif çabaları bunda belirleyici bir rol oynuyor. Yerel seçim mitinglerinde "tüm politik tutuklulara özgürlük" belgelerinin yığmsal olarak atılması, halkımızın zindandaki evlatlarını yalnız bırakmayacağını gösteriyor. Ülke içinde ve dışında en geniş güçleri bu istem çevresinde birleştirmek için çabalarımızı aralıksız sürdürmeliyiz. Zindanlarda yatan, en ağır işkencelere uğratılan politik tutuklular, işçilerin, köylülerin, tüm halkın çıkarları, vatanın bağımsızlığı uğrunda savaştıkları için tutuklanmışlardır. Bu gerçeği en geniş yığınlara nedeli somut gösterebilirsek, af hareketini o denli güçlendirebiliriz. Önümüzdeki dönemde Türkiye'deki Amerikan üslerine ve buralara nükleer silahlar yerleştirilmesi-

ne karşı daha geniş tepkilerin oluşması beklenebilir. Evren Özal ikilisi bunu önlemek için bu konulan tam bir sessizlikle geçiştirmeye çalışıyorlar. Partimiz nükleer tehlikeye ve Amerikan üslerine karşı halkımızı bilgilendirme ve uyarmaya daha büyük önem vermelidir. Bu konuların, en geniş emekçi yığınlarının günlük çıkarlarıyla olan somut bağlan daha geniş ortaya konmalıdır. Savaş uçakları değil-yeni işyerleri! Bu belgiyi en geniş yığınlara mal etmek için her olanak vardır. Amerikan üslerine karşı en geniş tepkinin oluşması için sabırlı, sistematik ve halkın somut çıkarlarıyla bağlı bir propaganda çalışması yürütmek gerekiyor.

Varşova Antlaşması örgütü üyesi ülkelerin NATO üyelerine bu arada Türkiye'ye de doğrudan getirdikleri önerilerin propagandasına, bu önerilere olumlu bir yanıt verilmesinin halkımızın çıkarlarıyla olan bağının kanıtlanmasına daha çok önem vermeliyiz.

Karşılıklı askersel güç kullanmama anlaşması imzalanması, silahlanma harcamalarının karşılıklı dondurulması ve azaltılması, ilk nükleer vuruş yapmama yükümlülüğünün üslenilmesi, nükleer silahların dondurulması ve azaltılması, uzayın silahlanmasının yasaklanması, kimyasal silah üretiminin, depolanmasının ve kullanılmasının yasaklanması, NATO'nun et-inlik alanının genişletilmemesi önerilerini tüm barış

yanlısı güçlerin desteklemesi için çaba harcamalıyız. Halkımızı nükleer bir yıkımdan korumak için bu zorunludur.

Sendikal hareket, bugün burjuvazinin yeni bir saldırısı ile karşı karşıyadır. Hükümet yetki sorununu bilinçli olarak kördüğümüne döndürmekte, sendikal hareketi daha da bölmek için MİSK'in açılması gibi bilinçli girişimlerde bulunmakta, öte yandan patron örgütleri sendikalara göz açtırmamaya hazırlanmaktadır. Ayrıca işçilerin istedikleri sendikalarda örgütlenmesini önlemek için yoğun işten çıkarmalar olmaktadır. TİSK ve MESS' in faşist anayasanın tanıdığı sendikal hakları bile işçi sınıfına kullandırtmamayı amaçlayan "Toplu Sözleşme ilkeleri" adlı belgeyle açıklanan girişimi, işçi sınıfına karşı bir Haçlı Seferi ilanından başka bir şey değildir.

Bu gelişmelere karşı sendikacıların sıralarında büyük tepkiler oluşmuştur. Sendikaların tabanı daha fazla beklemekten umut kesmiştir. Türk-iş yönetimi bile bu durum karşısında işçi haklarını sözde olsun savunmaya çalışmaktadır.

Burjuvazi ve hükümet tek bir dilden anlarlar, o da sınıf savaşımının dilidir. Onlar ancak karşılarında işçi sınıfının birleşik gücünü gördüklerinde geri adım atarlar. DİSK'in ve özellikle Maden-İş'in savaşım deneylerini tüm işçilere iletme, aktarma bugün büyük önem taşıyor.

Hükümetin kemer sıkma politikasına karşı ilk tepkiler boy vermektedir. Hükümet partisi belediye seçimlerinde halka verdiği sözleri tutmayarak, tam tersine gecekondü yıkımına, tanzim satışlarını kaldırmaya, belediyelerin olanaklarını faşistlere ve mafya çetelerine peşkeş çekmeye, küçük esnafı daha sıkı çembere almaya girişerek yeni yeni hareketlerin oluşmasına temel hazırlıyor. Parti örgütlerimiz halkın her bir hareketini, direnişini desteklemeli ve genişletmelidir. Komünistler tüm ilerici güçleri halkın protestosuna arka çıkmaya çağırmalıdır. Seçimlerde halka tencereler dağıtan ANAP her yerde boş tencere bandolarıyla, yığınsal protesto eylemleriyle karşılanmalıdır. Komünistler halka hükümete karşı tepkisini ifade etmede yardımcı olmalıdır.

Partimiz önümüzdeki dönemde tüm bu savaşımıları;

— Cezaevlerindeki yurtseverleri kurtarmak için genel politik af çıkması, politik göçmenlerin haklarının geri verilmesi, idam cezalarına son verilmesi, düşünce özgürlüğüne konan yasakların kalkması

— Emekçileri işsizliğe, kuru ekmeğe mahkûm eden IMF ile yapılan anlaşmaların iptal edilmesi, ekonominin ulusal temellerini yıkacak olan KİT'lerin yerli ve yabancı şirketlere devredilmesini öngören yasanın kaldırılması

— Topraklarımıza ölüm roketlerinin yerleştirilmesine, yeni Amerikan üslerinin kurulmasına yol veren , ülkemizi savaş tehlikesine sürükleyen Türkiye-ABD Savunma işbirliği Anlaşmasının ve Mutabakat Belgesinin iptal edilmesi, işsizliği yoksulluğu daha da artıracak olan, ulusal kaynaklarımızın Amerikan tekellerinin eline geçmesine yol açacak olan F-16 savaş uçakları projesinin engellenmesi

— Sendikal hakları işlemez duruma sokan 274 ve 275 sayılı yasalardaki değişikliklerin iptal edilmesi, grev ve toplu sözleşme yasağının kaldırılması, DİSK'in açılması istemlerine yönelmelidir. Komünistler tüm bu savaşları Evren-Özal diktatörlüğünün yıkılması, faşist anayasanın iptal edilmesi hedefiyle bağlamalıdır. Batı Avrupa'daki parti örgütlerimizin önünde, yukarıda vurguladığımız Türkiye ile dayanışma hareketini güçlendirme görevinin yanı sıra, Batı Avrupa'da yükselen barış hareketine ve işçi sınıfının sosyal protesto eylemlerine Türkiyeli göçmen işçileri daha aktif katma görevi duruyor, özellikle işçilerimizin en yoğun bulunduğu FAC' de 35 saatlik iş haftası için verilen güçlü sendikal savaşıma ve grevlere omuz vermek başta gelen görevdir. Bu ülkelerde şimdi barış ve toplumsal ilerleme savaşımı daha da içice geçiyor. Türkiyeli göçmen işçiler b savaşımına ne denli aktif katılırlarsa, yabancı düş-

manlığını o denli güçlü geri püskürtecekler, Türkiye ile dayanışma hareketine, buldukları ülkenin barış ve ilerleme güçlerinin sıralarında o denli çok yandaş bulacaklardır. Bedelli askerlik kampanyasının gösterdiği gibi bu ülkelerdeki gençlerimizde büyük bir savaşım potansiyeli vardır. Yoldaşlarımız bunu da dikkate almalıdırlar.

Yoldaşlar,

Şimdi tüm parti örgütlerimiz dikkatlerinin ağırlık noktasını fabrikalarda, mahallelerde, (özellikle gecekondu semtlerinde) okullarda en geniş yığınları somut güncel istemleri çevresinde birleştirme çalışmalarına vermelidirler. Halkın her haklı eylemini desteklemeli, partimizin görüşlerini aralıksız yaymalıdırlar. Her fabrika, her mahalle, her okul bir demokrasi ocağı olmalı, rejimin çizdiği sınırların içinde kendini hapsedmeyen bir halk cephesinin bileşenine dönüşmelidir. Fabrikalardan, gecekondu senitlerinden, üniversitelerden yükselecek her ses köylülerin olumlu yanıtıyla karşılanacaktır.

Partimiz sayılan her geçen gün artan savaşkan, özverili bir sempatizan yığına sahiptir. Yerel parti örgütlerimiz birçok yerde öteki sol partilerin yandaşlarıyla sıcak ilişkiler içindedir, savaşımında güçlerini birleştirmektedir. Yerel seçimler sırasında yürütülen çalışmalar, birçok yerde burjuva muhalefet güçlerinin tabanı ile yapıcı bir diyalog baş-

latılabilmesine yol açmıştır. Tüm bunlar ulusal çapta direnişi örme görevini yerine getirmek için bize legal-illegal büyük olanaklar sağlıyor. Ve hepsinden önemlisi, Amerikan emperyalizminin, işbirlikçi oligarşinin barbarca sömürdüğü ve ezdiği Türk ve Kürt emekçilere, eğer biz gereken biçimde iletmeyi başarırırsak, Marksizm-Leninizm'in fikirlerinden daha yakın hiçbir fikir yoktur. Bu canlı ve yaşayan ideolojinin etkisini hiçbir top ve tüfek, hiçbir göz boyama tekniği yok edemez. Ve inanan, doğrulan gören insanı, ölüm de içinde, hiçbir şey bu uğurda savaşımdan alıkoyamaz.

Biz işçilere, tüm emekçilere ve yurtseverlere hem kendilerini bekleyen tehlikeleri açıklıyoruz, hem de onları her şeyi göze alarak savaşıma atılmaya çağırıyoruz. Ve kendimiz en önde savaşıyoruz. Bu çizgi sonuç verecektir, yoldaşlar. Halk bize yanıt verecektir. Yeter ki biz 5. Kongremizin savaşım çizgisini daha ustalıkla, daha disiplinli, daha özverili, daha yaratıcı, daha planlı ve enerjik bir biçimde yaşama geçirmek, eksiklerimizi daha hızlı gidermek için gerekenleri yapmayı başaralım! "ülkemin, halkımın, bölge ve dünya barışının geleceğinin sorumluluğu benim omuzlarımdadır. Ben görevlerimi ne denli başarılı yerine getirirsem halkımın kurtuluşu o denli yakınlaşacaktır." Her yoldaşımız bu bilinçle düşünür ve daha da önemlisi davranırsa, işçi sınıfımız, halkımız kazanacaktır!

Değerli yoldaşlar,

Geçen Plenumumuzdan bu yana parti çalışmalarımıza daha planlı ve amaca uygun bir nitelik kazandırmaya çalıştık. Tüm parti örgütlerimizin önüne 1. Plenumumuzun kararları ışığında çalışma planları yapma görevi koyduk. Birçok parti örgütümüz çalışma planlarını hazırladı. Bir bölümü ise hazırlıyor. Bildiğiniz gibi bu çalışma planları üç aylık ve yıllık hedefleri kapsamaktadır. Bu planların uygulanmaya başlamasıyla partimiz tüm güçlerini aynı hedeflere yöneltmeyi daha etkili biçimde başarabilecektir.

Parti örgütlerimizin günlük çalışma planlarına giren 1. Plenum kararlarının uygulanması üzerinde durmak, değerlendirmek, eksiklikleri saptamak ve yeni öneriler getirmek, bu Plenumumuzun üzerinde durması gereken temel konulardan biridir.

Bildiğiniz gibi 5. Kongremiz pek çok konuda kapsamlı kararlar aldı.

Bunların her biri ivedi ö-

(*) Bu bölüm gizlilik nedeniyle kısaltılmıştır.

91

nemde konulara ilişkindi. Bu nedenle de MK'mizin 1. Plenumunda çok sayıda karar almak zorunda kaldık. Hiçbir kararın kâğıt üzerinde kalmaması, mutlaka uygulanması ilkesi açısından çok sayıda karar açıktır ki, çok uygun değildir. Buna parti örgütlerimizin çalışma planlarını yeni hazırlıyor ve MK Bürolarının Kongreden sonra yeni oluşturuluyor olmasını da eklersek, bu denli çok sayıda kararın

uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri daha kolay anlarız. Bu güçlükleri karşın ele almadığımız hiçbir karar olmadı. Bazıları uygulandı ve bugün uygulama sonuçlarını ele alıyoruz. Bazıları ise uygulanma aşamasındadır.

Yeri gelmişken belirtmeliyiz ki, özellikle 5. Kongre ve onu izleyen 1. Plenumumuzdan sonra bugün yurt içi ve yurt dışı bütün parti örgütlerimiz, baştan aşağıya tüm parti, çalışma hızını birkaç kat artırmış durumdadır, özellikle baskı ve tutuklamaların, izlenmelerin ardı arkası kesilmeden sürdüğü ve hatta dönem dönem arttığı bu koşullarda memlekette parti örgütlerimizin çalışmalarında önemli bir canlanma gerçekleşmiştir, üç yıl ağır baskılar altında mevzileri koruma savaşı veren savaştan, direngen yoldaşlarımız, şimdi bu görevin henüz bitmediğini unutmaksızın politik gelişmelerin öne koyduğu görevlerin çözümü için enerjik bir atılı gerçekleştiriyorlar.

92

Burada daha önemli olan nokta, yurt içi ve yurt dışı tüm parti örgütlerimizin bu devrimci enerji ile dolu atılımının amaca uygun çalışmalar biçiminde gerçekleşiyor olmasıdır. Bunda başlıca rolü, 5. Kongremizin ve 1. Plenumumuzun her alandaki görevleri saptayan somut kararları oynamıştır. Partimizin yeni programının kavranılması ve özümsemesi ve böylece güncel savaşım görevlerinin amaçlarımızla bağının örgütlerimiz ve tek tek üyelerimizce doğru biçimde görülmesi bunda en köklü etkiyi yapan unsur olmuştur. Şu

saptamayı burada yapmak gerekiyor: Parti programımızın açılması, özümsetilmesi görevi tamamlanmış değildir. Bu görevi başarıyla tamamlayabildiğimiz ölçüde bu, partimizin günlük çalışmalarına daha büyük bir devrimci enerji kazandıracaktır.

Geçen Plenumumuzun birinci kararı yerel seçimlerle ilgili olan karardı. Bu kararı ve uygulanışını raporumuzun başında ele aldık. Burada parti örgütlerimizin seçimlerdeki çalışmaları üzerine birkaç şey söyleyeceğiz.

Yerel seçim taktiğimizi açıkladıktan sonra pek çok parti örgütümüzden şu tür raporlar aldık: "Nasıl bir seçim taktiği izlememiz gerektiği konusunda kafamızda çözemediğimiz sorular birikmişti, özellikle yerel koşulları ve partilerin adaylarını yakından ilmemiz kafamızdaki soruları daha da artırıyor-

93

du. Fakat partimizin MK Plenumunun saptadığı seçim taktiği bir anda sorularımıza yanıt verdiği gibi, bizde coşku yarattı ve çalışma azmimizi artırdı. Çünkü yerel, somut koşullara tıpatıp uygun düşüyor ve bize muazzam olanaklar yaratıyordu." Bu raporlar bizim için elbette sevindirici oldu. Ama eğer örgütlerimiz yerel koşullar ve karşılaştıkları sorunlar üzerinde bizi önceden bilgilendirselerdi, elbette sorunlarına daha ayrıntılı yanıtlar alabilirdi. Parti yönetimi yurt içinde ve yurt dışında parti örgütlerimizin, somut sorunlar konusunda düşüncelerini ne kadar ayrıntılı bilebilirse, parti politikasını o ölçüde

zenginleştirebilir. Somut duruma en uygun hale getirebilir. Çünkü yerel somut koşulları en iyi o koşulların doğrudan içinde olan yoldaşların bilgileri, düşünceleri yansıtır. Parti yönetimi için bu yansımaları almak son derece önemlidir. Bu sorun çalışmalarımızdaki başka bir eksikle bağlıdır. Bu konu üzerinde aşağıda duracağız. Parti örgütlerimiz seçim taktiğimiz doğrultusunda yoğun bir çalışma içine girdiler. Tüm ülke çapında yaklaşık onbinlerce bildiri, pul dağıttılar. TKP MK 1. Plenumu ile açıkladığımız belgeleri yaygınlaştırdılar. Fakat daha da önemli olan parti örgütlerimizin seçim taktiğimizi doğru kavramalarıdır, örgütlerimiz taktiğin ruhuna uygun olarak burjuva muhalefet partilerin tabanında yüz yüze i-

94

lişkiler kurmaya önem verdiler. Bu çalışmalarında başarılı sonuçlar da aldılar. Onların ilişki kurmayı başardığı yerlerde bu üç partinin tabanında diktatörlüğe karşı ortak tutum alma eğilimleri güç kazandı. Bu sonuçları ayrıntılarıyla değerlendirdiğimiz için bugün şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Eğer bu yöndeki çalışmaya daha fazla dikkatimizi vere-bilseydik ve çok önceden harekete geçebilseydik çok daha ileri sonuçlara varmak hiç de zor değildi.

Şimdi parti örgütlerimiz eskiye oranla ne yapmak, nasıl çalışmak gerektiğini daha iyi biliyorlar, bunu kendi deneyleri ile öğrendiler ve aynı zamanda yeni olanaklar elde ettiler. Bu sonuçları değerlendirmek, daha ileri amaçlara varmak, hem parti yönetimi olarak bizlerin yeni

açınımlar getirmemize, hem de parti örgütlerimizin daha yaratıcı çalışmalara bağlı kalıyor.

Yerel seçimler sonuçlanır sonuçlanmaz parti örgütlerimiz, gönderdiğimiz genelge doğrultusunda "genel af kampanyası" çalışmalarına hız verdiler. Yerel seçimlerdeki çalışmalarla elde edilen konumlardan yararlandılar. 5 sol parti ile af kampanyasını ortak yürütme karar ileri bir adım oldu, kampanyanın önemli etki kazanmasında rol oynadı. Zindanlarda diktatörlüğe karşı yiğitçe direnen ile devrimci, komünist tutuklular genel af istemi ulusal ve uluslararası planda yaygınlaşmasında

95

etki kazanmasında belirleyici rol oynadılar. Yerli ve yabancı gericilik, faşist diktatörlük tüm çabalarına karşın bu kampanyanın etkisini kıramadılar. Genel af kampanyası 130 bin imza ile belirli bir aşamaya geldi. Şimdi MK'miz bu kampanyanın daha da yükselmesi, ülke içinde ve dışında sonuç alıcı olabilmesi için daha nelerin yapılması gerektiği üzerinde yol gösterici olmalıdır.

Türkiye Barış Komitesi yöneticilerinin mahkum edilmesi üzerine Mahmut Dikerdem ismi çevresinde bir dayanışma kampanyası yükseldi. ABD Parlamentosundan 52 parlamenterin Dikerdem'in tahliye edilmesini isteyen mektuplar göndermesi başarılı bir sonuç oldu. TKP bu dayanışma hareketini destekliyor. Kampanyanın daha sonuç alıcı noktalara varması için elden geleni yapacaktır.

1. Plenum kararları içinde yer alan, demokrasi güçleri ile dayanışma karar çerçevesi içinde, tutuklu aileleri ve tutuklularla maddi ve moral dayanışma çalışmalarında yeni bazı adımlar atabildiysek de bu alanda henüz oldukça gerilerdeyiz. 6 parti ile bu konuda da çabalarımızı birleştirmemiz hızla daha somut sonuçlar almaya hizmet edecektir. Fakat TKP olarak bize düşen ve yapmamız gereken bu alanda daha pek çok iş var.

YÖK yasası sonucu kıyım uğrayan öğretim üyeleri ile de bir dayanışma yükseldi. Yerli ve ya-

96

bancısı çok sayıda öğretim üyesi bu dayanışmaya katıldı. Partimiz bu dayanışmaya da büyük önem veriyor, bunun daha geniş etkide bulunması için çaba harcayacaktır. Şimdi gelinen noktadan daha ileriye gidebilmek için iki şey yapılmalıdır. Sola yakın veya sol hareket içindeki Türkiyeli öğretim üyelerinin etkinleşmesine çalışılmalıdır, ikinci olarak, dayanışmanın diğer alanlarıyla bu alan arasında daha yakın bağlar kurulmalıdır. Şimdi hem örgütlerimiz, hem de MK'nin dayanışma ile görevli bürosu bu alanda da harekete geçmelidir.

TKP MK 1.Plenumunun, Türkiye demokrasi güçleri ile dayanışma hareketinin ana görevleri ve örgütlenmesi üzerine aldığı kararın uygulanmasına gelince: Bu kararımızda 6 Kasım seçimleriyle birlikte yaratılan ve gerçeklere ters düşen "demokrasiye dönülüyor" havasına

karşı, demokrasi güçleri ile dayanışmayı yükseltmek gerektiğini saptamıştık. Bu amaçla, Batı Avrupa kamuoyunun ilgisini uyanık tutmak için sistemli olarak bilgilendirme görevini öne koymuştuk. Bu amaçla diğer politik güçlerle ortak bir dayanışma merkezi yaratmak ve bu gerçekleşene kadar kendi gücümüzü daha eşgüdümlü kullanmaya olanak sağlayacak bir örgütlenmeyi gerçekleştirme karar almıştık. Bu alanda neler yapabildik?

6 parti ile ve başta TİP ile bir dayanışma hare-

97

keti yaratma konusunda nihayet bir ilke kararına varılabildi. Geç de olsa, böylece önemli bir adım atılmış oldu. Bu ilke kararının bir sonucu olarak Strasbourg'da etkili bir protesto eylemi gerçekleştirilebildi. Böylece Batı Avrupa ve dünya kamuoyunun dikkati "demokrasiye dönüş"ün sahteliğine çevrilebildi.

Ama bu eylem bir gerçeği daha doğruladı. Eğer sol güçler birlikte hareket etmeyi çok daha önceden başarabilmiş olsalardı, Batı kamuoyunu aydınlatma çalışmaları çok önceden başlatılabilmiş olsaydı, daha etkili bir sonuç almak olanaklı olabilirdi. Böyle de olsa birlikte atılan bu adımın hemen arkası getirilmeli, dayanışma yeni biçimler altında sürdürülmelidir.

6 partinin ilke kararına vardığı dayanışmanın merkezileştirilmesi konusu somut bir biçime kavuşmalıdır, öte yandan biz Plenum kararımız doğrultusunda, Barış ve Dayanışma Büromuzun çalışmasını

etkinleştirmeliyiz. Bu amaçla, büronun henüz kurulmamış olan ülkelerdeki dayanışma komiteleri ile bağlan kurulmalı ve büro ek kadrolarla güçlendirilmelidir. Aldığımız kararın bu yönü henüz eksiktir.

örgütlenme çalışmalarının öncelikli hedefleri üzerine aldığımız karar örgütlere genelge ile iletilmiştir. Bu karar elbette üç aylık bir zaman için

98

gerçekleşemez. Bu alanda yapılması gereken, örgüt Bürosu'nun parti örgütlerinin bu yönde ne ölçüde yol aldıklarını denetlemesidir.

Geçtiğimiz Plenumda ağırlık noktası bildiğiniz gibi ideolojik çalışmaların iyileştirilmesi idi. Bu alandaki kararlarımız da bazı yönleri ile hemen gerçekleşebilir hedefleri, bazı yönleri ile daha uzun erimde gerçekleşebilecek hedefleri kapsıyordu, ideolojik Çalışmalar Büromuz, kendisi için uzun ve kısa erimli hedefleri kapsayan bir çalışma planı hazırladı ve uygulamaya koydu.

Bildiğiniz gibi Atılım'ı 15 günde bir çıkarma hedefi gerçekleşti. Aynı zamanda, Atılım'ın yazı miktarı artırıldı. Beklediğimiz gibi bu, Atılım'ın içeriğinin daha iyileşmesini, güncel gelişmeleri daha canlı işlemesini getirdi. Elbette içeriğinin iyileştirilmesi için daha çok çaba harcamamız gerekiyor.

MK'mizin açtığı mektup yarışması ise, umduğumuzun ötesinde yanıt aldı. Kısa sürede, haftada 70 mektup gibi başlangıçta

düşünemeyeceğimiz bir sayıya ulaşıldı. Bu mektupların üçte ikisi yurt içinden geliyor. Dikkat çeken özellikler olarak şunları söyleyebiliriz: Sıradan okuyucu mektuplarının sayısı giderek artıyor. Küçük illerden ve hatta köylerden gelen mektupların sayısı önemlidir. Partimizin yazılı yayınlarının ve özellikle Atılım'ın

99

kendilerine ulaşmasını isteyen mektupların sayısı az değil. Bu da önümüze yeni görevler koyuyor.

Teorik çalışmalarda ve araştırma çalışmalarında ise henüz öne koyduğumuz hedefe varamadık. Burada, başlangıç adımlarını atmada karşılaştığımız sorun gerçekte basittir. Parti örgütlerimizin bu alanda çalışabilecek kadrolarını seçip ayırma işi henüz gerçekleşmemiştir. Açıkça söylemeliyiz ki, bu alanda daha fazla gecikmeye tahammülümüz yoktur. Bu alanın gereksinimleri hızla karşılanmalıdır, ilk adımda parti programının açılmasına, özümsetilmesine ağırlık verilmelidir. Bu alandaki her gecikme önemli olumsuz sonuçlar doğuracak ciddi kayıptır.

Bu alanda artık kendini iyiden iyiye duyuran başka bir eksikimiz ise, parti eylemlerini duyurmada, tanıtmada zayıf kalışımızdır. Bu sorun, sanat alanındaki çalışmaların ve bu tür propaganda da profesyonel unsurların zayıflığıyla bağlıdır. Etkili, kalıcı afiş, fotoğraf, slayt, film kaset vs. türünden malzemelerimiz yok denecek kadar az ve kalite olarak geridir.

Yoldaşlar,

1. Plenum kararları içinde Parti başkanımız Bilen yoldaşımızın anısını yaşatmak için yapılması gereken işleri belirten bir karar da vardı. Bu karar şimdiden yapılacakları ve ölümünün 1. yılında

100

çekleştirilecekleri kapsıyordu. PB'muz bunların, tümünü ölümünün birinci yılı için topluca ele almayı, daha etkili olacağı açısından doğru buldu ve bugünden yapılacakları bu tarihe erteledi.

MK Bürolarının kurulması karar gerçekleşti. Bürolar kuruldu.

Çalışma planlarının ilk biçimlerini hazırladılar. Fakat büro çalışmalarının oturması için daha çok çaba harcamak zorundayız, özellikle MK Bürolarının kendi alanlarındaki, ülkedeki ve yurt dışındaki gelişmeleri daha doğrudan izleyebilecekleri kanalların yaratılması önemli bir sorundur.

Kuşkusuz MK büroları MK'nin aparatlarıdır. Bu nedenle ayrı bağımsız bir örgütsel yapılan olması gerekmiyor. Ama böyledir diye bu organlar danışma işleviyle sınırlı değildir. Tersine, uzmanlık bürolarıdır. Bu özelliği derinleştirici biçimde çalışmalıdırlar. Bu ise doğrudan ya da dolaylı, fakat mutlaka sorumluluk alanlarında pratik çalışmaların içinde olmalarını gerektiriyor. Tersisi durumda bu bürolar kendilerinden beklenileni vermez.

Kürt Hareketi Bürosu, Kürt hareketinin politik ve yığın örgütleri ile doğrudan bağlantı içinde çalışmalı ve böylesi bir çalışmaya katkı yapacak kadrolarla Büro güçlendirilmelidir.

Diğer bürolar içinde de benzer sorunlar vardır. MK 1. Plenumu'nun diğer kararları ise daha u-

101

zun erimde tamamlanacak kararlardır. Onların uygulanma çalışmaları sürüyor.

Yoldaşlar,

Kararların uygulanmasında kimi eksik yanlara değindik. Pir konuda, bir genel eksikliğimize de dikkat vermek gerekiyor. Tüm yönetici yoldaşlar için geçerli olan, ama özellikle MK üyeleri için daha da önemli olan şey, günlük pratik çalışmaların ortaya çıkardığı daha genel sorunları seçip çıkarabilmek ve bunları parti yönetiminin önüne koyabilmektir. Parti çalışmalarımızın hızlanması ile birlikte tek tek günlük çalışmayla ilgili sorunlar parti yönetimine gelmektedir. Fakat bu sorunların çıkış nedenlerini oluşturan daha genel sorunlar üzerine yeterince düşünülmediği için yerel örgütlerimiz ya da bürolarımız bizim önümüze bu tür sorunları getirememektedirler. Oysa bu yapılabilse MK Sekreterliği, PB ve MK günlük çalışmalara yol gösterecek aydınlatıcı ve çözümleyici daha çok karar üretebilir. "Geçen Plenumumuzun almış olduğu kararların uygulanmasına daha nasıl yardımcı olabiliriz?" diye sordüğümüzde sözünü ettiğimiz bu sorunla yüz-yüze geldik, üzerinde durduğumuz bu konuyu pratik

olarak şöyle ifade edebiliriz. Parti örgütlerimiz parti yönetiminden hangi sorunların çözümü için yardım istiyorlar?

Değerli yoldaşlar,

102

5. Kongremizden sonra 2. Plenumumuzu yapıyoruz. Kongreden bu yana uzun bir zaman geçmedi. Hatta partimize yönelen Mayıs darbesinden bu yana geçen süre de, bir parti yaşamında özellikle illegal olan partimiz için, uzun bir süre sayılamaz. Partimizin yaşadığı bu ağır baskılar altındaki çalkantılı dönem gerilerde kaldı. Artık bu döneme yalnızca ders çıkarmak ama zengin dersler çıkarmak için bakacağız, üç yıl gibi kısa ama olağanüstü fırtınalı bu dönemden partimizi güçlendirerek çıktığımızı söylediğimizde artık kimse bize kuşku ile bakmıyor. Çünkü olgular bu sözü doğruluyor. Şimdi önümüzde pozitif sorunlar, gelişme ve güçlenmenin sorunları var.

Bu kısa sürenin deneyleri yavaş yavaş süzülüyor ve dersler biçiminde birikiyor. Deneyleri derslere dönüştürmek için daha bilinçli, kolektif ve sistematik bir çaba harcayacağız. Zamanı geldikçe bu dersler üzerine konuşmalıyız ve konuşacağız.

Gericilik döneminin kaçınılmaz bir hastalığı olan ağır darbe yemiş her partide görülen anti parti hastalığına karşı başarılı biçimde savaşım verdiğimizizi bugün artık söyleyebiliriz. Gelecekte bu hastalığın mikroplarına karşı parti saflarında bağışıklık yaratmak için anti-parti eğilimleri ile savaşım yöntemine dikkat vermeliyiz.

Değerli yoldaşlar,

Karşı karşıya olduğumuz güçlüklerin, önümüzde hiçbir şekilde azalmaksızın bekleyen tehlikelerin bilincindeyiz. Çözülmesi gereken çok ciddi sorunlar, 'yerine getirilmesi gereken büyük görevlerimiz var. Bir kez daha belirtelim ki, geçmişteki deney sızlıklardan, hatalardan kaynaklanan birikmiş sorunlarımızın sayısı gerçekten büyük bir hızla azaldı ve karşımıza çıkan yeni sorunlar büyümenin, güçlenmenin, ileriye doğru gitmenin sorunlarıdır. Türkiye işçi sınıfının öncü partisi TKP, yüzünü geçmişe değil ileriye çevirmiş olarak yürüyor, karşısına çıkan sorunları zamanında görüyor, bunlara takılıp tökezlemiyor, tüm güçlerini seferber ederek çözümlerin yolunu buluyor, işbirlikçi oligarşiye gelince, o, yüzünü geriye çevirmiş, devrimci güçlere korkuyla, nefretle bakarak tarihsel bakımdan adım adım geriliyor, yolunun üzerindeki sorunlara takılıyor, sendeliyor, giderek daha güç toparlanarak, tarihsel yok oluşuna doğru ilerliyor.

Partimizin 2. MK Plenumu, şimdi işçi sınıfının bağlaşıklık politikasını ayrıntıyla tartışıp, eylem birliği sorunlarını aydınlatarak, bu tarihsel iyimserliğimizi biraz daha gerçekliğe dönüştürmüş olacaktır.

MERKEZ KOMİTESİ

2. PLENUMU

KARARLARI (*)

(*) Gizlilik nedeniyle kararların bazıları yayınlanmamıştır.

105

SOL GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİ VE 6 PARTİ ARASINDAKİ İŞ BİRLİĞİ ÜZERİNE

TKP MK 2. Plenumu solun birliği sorununun solun üç ana akımının; birincisi işçi hareketi içindeki, ikincisi proleter olmayan halk kesimlerinin sıralarındaki, üçüncüsü Kürt ulusal hareketi içindeki sol akımların birliği sorunu olduğunu saptar.

Tüm bu sol güçler, aralarında birçok noktada görüş ayrılıkları olmakla birlikte, şu ya da bu biçimde emperyalist bağımlılığa son verme, ülkemizdeki kapitalizmi aşma, sosyalizme yönelme hedefinde birleşiyorlar. Bu sol güçler arasında bir yanda Marksizm-Leninizm'in güçlü bir etkisi vardır, öte yandan tutarlı devrimci demokratlıktan sosyal reformizme, hatta revizyonizme kadar değişik akımların etkisi vardır. Bu durumda bir yandan söz konusu üç ana kolun politik güçlerinin kendi içinde irili ufaklı birçok örgüt biçiminde bölünmesi, öte yandan onların birbiri üzerindeki etkileri ve içice geçmeler sonucu ortaya çıkan partilerin ve hareketlerin değişik özellikler göstermesine yol açıyor.

Bu olgu durumu karmaşıklştırıyor. TKP halkın Diktatörlüğe karşı savaşının yanında olan ve sol /güçlerin halkın üzerindeki saygınlığını artıracak tüm politik güçlerle eylem birliğinden yanadır. Plenum bugün sol güçler içinde birlik eğiliminin güç kazandığını saptar. Bu olumlu gelişmelere karşın solun güç birliğine bir yarar getirmeyecek olan kimi bloklaşma eğilimlerinin de olabileceğine dikkati çeker.

Plenum sol güçlerin birliğinin stratejik önem taşıdığını saptar. Bu üç ana akımın birliğinin, en geniş barış yanlısı ve diktatörlük karşıtı güçlerin ana çekirdeği olduğunu, onların birliğinin sağlanmasında belirleyici önem taşıdığını vurgular. Plenum bu nedenle TKP'nin önünde duran sol güçlerin birliğini sağlama görevini yerine getirmedeki kararlılığını bir kez daha açıklar. Bu güçlerin önünde tüm diktatörlük karşıtı güçlerin birleştirilmesi görevi duruyor.

Plenum 6 parti arasındaki işbirliğinin sol güçlerin birliği yolunda önemli bir adım olduğunu vurgular, bugüne kadar TKP'nin bu alanda yürüttüğü ilişki ve çalışmalarını onaylar ve bunun pekiştirilmesi, geliştirilmesi ve derinleştirilmesi görevini TKP'nin önüne koyar. Bu amaçla:

1. 6 partinin işbirliğinin geliştirilmesinde asıl dikkat, güncel politik göreve, banskın korunması

ve diktatörlüğün yıkılması görevine bağlı olarak ortak gücümüzü harekete geçirmeye, yığınların birleşmesine ve savaşımına yardımcı olmaya ve en geniş demokrasi güçlerini birleştirebilecek bir platformun yaratılmasına yöneltmelidir. Plenum 6 partinin daha önce demokratik işbirliği platformu için ortaklaşa hazırladıkları güncel istemler platformunun bir çıkış noktası olduğunu vurgular.

2. Plenum 6 parti arasındaki işbirliğinin uzun erimli amaçlar temelinde daha da derinleştirilmesi çabalarını olumlu karşılamaktadır. TKP bu konuda öteki partilerin kendisine ilettikleri tüm görüşlere ve somut önerilere büyük bir önem veriyor ve bunları titizlikle ele alıyor. Plenum bugün 6 parti arasında Marksizm-Leninizm'in genel ilkeleri temelinde ortak bir yaklaşımın benimsenmesinin, bu alandaki ortak çabalar için önemli bir başlangıç noktası oluşturabileceğini saptar.

3. 6 parti tarafından ortak atılan en küçük bir adım yurt içinde ve yurt dışında yığınlara duyurul-malıdır. Bu, işbirliğinin bir gereği olduğu kadar, bu işbirliğinin sağlamlaştırılması için de önemlidir.

108

ULUSAL DEMOKRATİK DİYALOG ÜZERİNE

TKP MK 2. Plenumu, TKP'nin sol güçlerin işbirliğini pekiştirmesini ve bu birliğe dayanarak geniş diktatörlük karşıtı güçlerle, ülkemizin karşı karşıya bulunduğu tehlikeleri önleme yollarını ve birlikte ya da

paralel savaşım olanakları üzerine ulusal, demokratik bir diyalogunu gerekli görür.

Ulusal demokratik diyalog, TKP'nin ve onun şimdi işbirliği yaptığı sol güçlerin, ABD yönetimi, cunta ve hükümet tarafından alınacak halkımızın ulusal çıkarlarına düşman her karara, uygulanacak her politikaya karşı, en geniş güçlerin üzerinde birleşebileceği ve yığınları savaşıma çekebilecek demokratik alternatifler koymasını, bunları hızla yayması ve herkesle ortak görüşler oluşturmak için tartışmasıdır.

TKP, şu anda sol güçlerin dışında kalan muhalefet güçlerinin kendi politikalarında var olan emperyalizm ve faşizmle uzlaşma çizgisinden ötürü diktatörlük karşıtı geniş bir cepheye yanaşmamalarından, böyle bir diyalogun olanaksızlığı sonucu-

109

nu çıkartmıyor. Tam tersine, ulusal demokratik diyalog, komünistlerin burjuva muhalefetini izleyen geniş yığınları birleştirmesinin, onların politik eğitime yardımcı olmasının güçlü bir aracı olabilir.

TKP, burjuva muhalefet partilerinin, rejimle şu ya da bu ölçüde çelişen basın, dürüst aydınların bugünkü durumdan çıkış için öne sürdükleri her türlü öneriyi, çözüm yolunu ve görüşü, tartışmaya değer sayacak, onlarla kendi çizgisi temelinde açık bir tartışma yürütecek, onları bu çizgiye yaklaştıkları oranda destekleyecek, uzaklaştıkları, anti komünizmde, faşist rejimle ve ABD emperyalizmiyle uzlaştıkları oranda eleştirerek, yığınları aydınlatacaktır.

CHP HAREKETİ ÜZERİNE

TKP MK 2. Plenumu, geleneksel, ulusal-reformist CHP'sinde cuntanın baskıları altında ortaya çıkan ve nesnel bakımdan CHP'nin çok sınıflı yapısının ve ideolojik konumlarının bir sonucu olan bölünme karşısında, TKP'nin bu harekete ilişkin tutumunu yeniden açıklamak gereğini duymaktadır.

TKP, eski CHP'li çevrelerde varolan orta katmanların, özellikle aydınların taşıyıcısı olduğu anti emperyalist, demokratik eğilimi destekleyecektir. Bu çevreler komünistlerin şahsında her zaman en yakın savaş arkadaşlarımız bulacaklardır.

TKP her şeyden önce, geçmişte komünist sınıf kardeşleriyle sermayeye karşı omuz omuza savaşım veren eski CHP'li işçilerle var olan eylem birliğini daha da pekiştirmek için elden geleni yapacaktır. Çünkü bugün, fabrikalarda, sermayenin azgın saldırısına, sömürüye ve işsizliğe karşı savaşımında basan kazanmak, komünistlerle CHP'li işçilerin eylem birliğine bağlıdır.

TKP, eski CHP'nin devamcısı olduğunu söyle-

yen SODEP'i ve kuruluş hazırlığı yapılan yeni partiyi, bunlar;
— nükleer savaş planlarına karşı barış için

— faşist rejime karşı demokratik özgürlükler, sendikal haklar için
— yerli ve yabancı tekelere karşı ekonominin ulusal temellerini,
emekçilerin çıkarlarını korumak için, savaştıkları ölçüde
destekleyecektir.

TKP, bu hareketle diktatörlük karşıtı geniş bir cephede işbirliği yapmak yanlısıdır. Bugün böyle bir işbirliğinin önünde, cuntanın baskılan karşısında gerileyen bu hareketin kendi tutumundan gelen engellerin dışında hiçbir önemli engel yoktur. Parti, bağlaşıklık politikasıyla, özellikle ulusal demokratik bir diyalog içinde bu hareketin geniş yığınlarını ikna ederek, söz konusu işbirliğinin yollarını açmak için çalışacaktır.

112

KIBRIS HALKIYLA DAYANIŞMA ÜZERİNE

TKP MK 2. Plenumu, ABD emperyalizminin Kıbrıs'ı bölgede kendi askersel üssüne dönüştürmeyi, bunun için Kıbrıs'ın bölünmesini, çatışmalar çıkmasını, bu ülkeye kendi askerlerinin ve Türkiye dışındaki öteki NATO ülkelerinin askerlerinin de yerleşmesini ve bu ülkenin bağımsızlığının ve bağlantısızlığının bütünüyle yok edilmesini amaçlayan sinsî politikasını; Evren-Özal ikilisinin, Denктаş kliği ile birlikte attıkları ve ABD planlarına yardımcı olan ayrılıkçı devlet ilanını ve bunun kalıcılaştırılması yolundaki adımları mahkum eder. Bu adımlar işbirlikçi oligarşinin Kuzey Kıbrıs'ı kendi çiftliğine dönüştürme amaçlarıyla bağlıdır.

Ankara, Kıbrıs'ın kuzeyinden elini çekmelidir! Türk Silahlı Kuvvetleri adadan çıkmadan, Kıbrıs sorununa barışçı bir çözüm getirilemez. Bölgede barışın ve güvenliğin korunması için Kıbrıs Cumhuriyetinin egemen, toprağı bütün, bağımsız ve bağlantısız kalması zorunludur, iki toplum arasındaki görüşmeler, daha önce varılan ilke antlaşmaları temelinde ve hiçbir dış karışma olmaksızın bir an

113

önce başlamalıdır. TKP MK 2. Plenumu, Türk-Rum Kıbrıs halkının adanın tüm yabancı asker ve üslerden arındırılması, sorunun çözümü yolundaki BM kararlarının uygulanması, BM Genel Sekreteri'nin girişimlerinin sonuç vermesi istemlerini destekler. Bölgedeki durum, sorunun uluslararası yanlarının ele alınacağı, BM gözetiminde yapılacak bir uluslararası konferansı ivedi kılıyor.

TKP MK 2. Plenumu, tüm bu gelişmeleri dikkate alarak, Türk-Rum Kıbrıs halkıyla, Kuzey Kıbrıs'taki ilerici Türk güçleriyle, kardeş AKEL ile enternasyonalist dayanışmayı daha da yükseltmeyi karar altına alır. Türkiye'deki tüm ilerici yurtsever güçleri, Kıbrıs'taki Türk-Rum, tüm ilerici güçlerle dayanışmaya çağırır.

114

